БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 174 (18.352). • Пайшанба, 1982 йил 29 июль • Баҳоси 3 тийин.

• Республикамиз маккажўхоризорларида

• Сурхондарё области комсомолларининг ибратли ишлари

• Дон — юрт бойлиги, ризқ-рўзимиз. Унинг нобуд бўлишига йўл қўймайлик!

• Ўрим-йиғим-транспорт отрядлари ишини пухта ташкил этайлик!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда 40 гектар дон учун, 40 гектар силос учун экилган маккажўхори барқ уриб ўсяпти. Колхозда силос учун экилган маккажўхорини ўришга киришилди. Ҳар гектаридан 600 центнердан кўкпоя олиниб, пешма-пеш силос бостирилаётир. Ўримда олтита комбайн юксак унумларда ишлатилмоқда. Суратда: ем-хашак бригадасининг бошлиғи Соли Қосимов.

А. Тўраев фотоси.

ҲОСИЛНИ ЙИҒИБ ОЛАЙЛИК, АВАЙЛАБ САҚЛАЙЛИК, ҚАЙТА ИШЛАЙЛИК

Ёз ва куз фасли инсон учун ерда етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олиш паллаcи. Дон, сабзавот ва мевалардан мўл ҳосил етиштириш — вазифанинг биринчи қисмидир, холос. «Озиқ-овқат проблемасини ҳал этишни олға силжитиш учун, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида, — қишлоқ хўжалик маҳсулоти истеъмолчига етиб борадиган бутун занжирнинг ҳамма ҳалқаларига эътиборни кучайтириш зарур».

Қайта ишлаб берувчи саноат бу занжирдаги муҳим ҳалқадир. Бу саноат дондан турли маҳсулотларни, ўсимлик ва мол ёғи, қанд ва чой, балиқ ва мева-сабзавот консервалари ва бошқа кўп маҳсулотларни тайёрлаши лозим бўлган кўп тармоқларни ўз ичига олади. Мамлакатда ишлаб чиқарилаётган ҳамма озиқ-овқат маҳсулотларининг қарийб бешдан икки қисми гўшт ва сут саноати ҳиссасига тўғри келади. Қишлоқ хўжалик хом ашёсини ўз вақтида, комплекс тарзда қайта ишлаб бериш жуда катта аҳамиятга эгадир. Бунинг боиси шуки, бу чора куч ва маблағни камроқ сарф қилган ҳолда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, деҳқонлар ва чорвадорларнинг меҳнати билан яратилган ҳамма нарсадан тўларoқ фойдаланиш имконини беради.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумидан кейинги даврда қишлоқ хўжалик хом ашёсини қайта ишловчи барча тармоқлар кенг ривожланди. Гўшт, сут саноатида 1.000 га яқин корхона ишга туширилди ва 1.200 дан ортиқ гўшт комбинати ҳамда сут заводлари реконструкция қилинди. Шу давр ичида бу соҳанинг асосий ишлаб чиқариш фондлари уч баравардан зиёд ортди. Озиқ-овқат саноат корхоналарида хом ашёни, шу жумладан, қанд лавлаги, мой берадиган уруғликни, узум, чойни қайта ишлаш имкониятлари кенгайди. Мамлакатнинг мева-сабзавот хўжалиги бу йилги мавсум бошланишига қадар ўз қувватларини оширди. Вужудга келтирилган база унинг олти миллион тонна мева, сабзавот ва узумни қайта ишлаши, ҳар йили тўққиз миллиард банкадан ортиқ мева-сабзавот консервалари ишлаб чиқариш имконини беради. Бу тармоқ шу йилги хом ашёдан фойдаланишга киришди. Заводлар кўк нўхотдан консерва тайёрламоқдалар, Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларида, Украина ва Молдавияда гилос, ўрик, бошқа мева ва резавор мевалардан мазали маҳсулот тайёрламоқдалар.

Шу билан бирга, КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида ҳаққоний равишда таъкидлаб ўтилганидек, агросаноат комплекси [illegible]

Ҳозирги пайтда мамлакатнинг бир қанча республикалари ва областларида [illegible]

Ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш ва техника билан [illegible]

Машинасозлар қайта ишлаб берувчи заводларни замонавий машина-ускуналар билан таъминлашда [illegible]

Агросаноат комплекси составида колхоз ва совхозларнинг [illegible]

Етиштирилган ҳамма нарсани авайлаб сақлаш, қайта ишлаш ва харидорга етказиб бериш зарур. [illegible]

(«ПРАВДА»нинг 28 июлдаги бош мақоласи)

ОДДИЙ ИШ КУНЛАРИ

УЧИНЧИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 27 июль. (ТАСС). Анатолий Березовой билан Валентин Лебедев [illegible]

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ҚАРДОШЛАР МУСОБАҚАСИ — ЗАФАРЛАР ГАРОВИ

● Мусобақадош Озарбайжон ССР, Туркманистон ССР, Тожикистон ССР ўзаро текшириш бригадалари аъзолари республикамиз пахта далалари, чорва фермаларида бўлиб, 1982 йилги социалистик мажбуриятларимизнинг бажарилишини текширмоқдалар. Ютуқларни таъкидлаб, йўл қўйилган камчиликларни танқид қилмоқдалар. Ҳамма жойда мусобақадош дўстларимиз маслаҳатига амал қилиб, ғўза парваришини кучайтирайлик, чорва моллари учун кўп ва сифатли ем-хашак тайёрлайлик!

● **Сув танқислигини енгиб, оз сув билан катта майдонларнинг ғўзаларини қондириб суғорайлик, ҳар қатра сувнинг нафини кўриш учун курашайлик!**

● Культивация, чопиқни бутун чоралар билан авж олдиринг, тупроқни майин ҳолга келтириб, намни буғланишдан сақлаб қолинг! Бу билан ғўзаларнинг серҳосил бўлишига шароит яратасиз!

● **Қишлоқ хўжалик зараркунандалари, хусусан ўргимчаккана, кўсак қуртига қарши зудлик билан ўт очинг, уларни қириб ташланг, қайта пайдо бўлишига йўл қўйманг!**

● Бутун куч, техника воситалари ғўза парваришига тўла сафарбар этилсин!

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК НАМУНАСИ

Туркманистон деҳқонлари ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Олот районидаги «Шарқ юлдузи» колхозига келганларида, уларга пахта далаларини ва бригадаларда ташкил қилинган ёрдамчи хўжаликларни кўрсатдилар. Озиқ-овқат программасини амалга оширишга колхоз қандай ҳисса қўшаётганлиги ҳақида гапириб бердилар.

Меҳмон Бозоров бригадасининг ёрдамчи хўжалигида бир неча бош қорамол, қўй ва эчкилар боқилмоқда. [illegible]

зида етиштирган тарвуз ва қовунлар билан зиёфат қилдилар. Колхозда ўз аъзоларининг шахсий фермаларини ташкил қилиш соҳасида планли равишда иш олиб борилаётганлиги ҳам уқтириб ўтилди. Ҳозирги вақтда 1040 хонадоннинг ҳар бирида ўртача ҳисобда иккитадан сигир [illegible] бор, парранда кўпайиб бормоқда. Хўжалик меҳнатчилари жамоат чорвачилиги учун икки йиллик ем-хашак запасини ғамлаб қўйишга, шахсий хўжаликларни ҳам ем-хашак билан таъминлашга қарор қилдилар.

Хўжаликнинг пахтазорлари ҳам ўзаро текшириш бригадаси аъзоларини қувонтирди. Бу ҳақда Чоржўй область, Саёт районидаги Карл Маркс номли колхоз бош агрономи Қули Режсипов бундай деди:

— Биз кўпгина қимматли нарсаларни, жумладан ғўзаларга шарбат суви бериш, сувчиларнинг ишини ташкил этиш тажрибасини ўрганиб олдик. Меҳмон Бозоров бошлиқ бригадала ўсимликлар меҳр билан парвариш қилинмоқда. Бу эса, коллектив 60 центнерлик ҳосил етиштиришнинг мустаҳкам гаровидир.

ҲАМ ЎРГАНИБ, ҲАМ ЎРГАТИБ

[illegible] ғоришнинг илғор усуллари билан таништирди. Ҳозир икки юз гектар майдондаги ҳар бир туп ғўзага энг кам миқдорда сув берилмоқда. Аммо шунга қарамай, мўл ҳосил етиштирилмоқда. Маҳаллий ўғит солиб берилган шарбат суви ғўзаларнинг ўсишини тезлаштирди.

Меҳмонлар камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Райондаги баъзи хўжаликларда чеканка кечиктирилаётганлигига, сув танқил шароитда ҳосил тақдири кўп жиҳатдан бу ишнинг ўз вақтида ўтказилишига боғлиқ эканлигига эътибор жалб қилинди.

ДЎСТОНА МАСЛАҲАТЛАР

[illegible] кундан бери Сирдарё область хўжаликларида бўлиб, ўзаро мусобақа шартлари қандай бажарилаётганлиги билан атрофлича танишмоқдалар.

Комсомол районидаги Ленин мукофоти лауреати Жавод Кўчиев раислик қилаётган «Коммунизм» колхози деҳқонлари юбилей йилида 40 центнерлик марра учун курашмоқдалар. Колхоздаги Ғўзи Жаводов, Турсун Турғунов ўртоқлар бошлиқ бригадалардаги текис ҳосилга кирган ва барқ уриб ривожланаётган ғўзаларни кўришган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари бригада коллективлари ҳамда хўжалик меҳнаткашлари шаънига кўпгина мақтов гапларни айтдилар.

Шу билан бирга райондаги барча хўжаликларда ҳам аҳвол бирдек эмаслиги таъкидлаб ўтилди. Жумладан, «Москва», «Советобод», «Мирзачўл» совхозларида экинларнинг баъзи қисмини ҳашарот босган, айрим карталардаги ғўзалар эса чанқатиб қўйилмоқда. Бегона ўт қоплаган майдонлар ҳам йўқ эмас.

Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари ютуқларни таъкидлаш билан бир қаторда мавжуд камчиликларни ҳам рўй-рост кўрсатмоқдалар ва қимматли маслаҳатлар бермоқдалар.

ДОН — БОЙЛИГИМИЗ

Серқуёш республикамиз ёш деҳқонлари олдида ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида улкан ва масъулиятли вазифа турибди — она-Ватанга 2 миллион тонна «каҳрабо дон» етказиб берилади. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрик мактуби олинишига бағишланган тантанали митинг иштирокчилари ўз мурожаатларида ана шу маррани эгаллашга даъват этдилар. Комсомол-ёшлар самимий табрикка жавобан ўз зиммаларига юксак оширилган мажбуриятлар олдилар.

Республикамиз комсомол ташкилотлари мавсумни пухта ҳозирлик кўрган ҳолда кутиб олиб, ўрим-йиғим конвейерининг барча зарур участкаларида комсомол ва ёшларни ишга тақсимлаш бўйича катта тайёргарлик ишларини олиб бордилар, хўжаликларга икки сменада ишлаш учун 1350 ўрим-йиғим транспорт отрядлари ва звеноларини тузишга ёрдам бердилар, 5597 маккажўхори ўриш комбайни ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасининг ремонтини тугалладилар ва ишга созладилар. Ўрим-йиғим мавсуми арафасида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг бюроси Сурхондарё области Ленин йўли райони ёш маккажўхорикорларининг қимматли ташаббусларини маъқуллади. Райoннинг ёш маккажўхорикорлари етиштирилган барча ҳосилни олти иш кунида йиғиштириб олишга ва 100 центнердан маккажўхори дони олишга сўз бердилар.

Қумқўрғон районидаги Ғафур Ғулом номли совхознинг З. Бойбулов, Жарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли колхознинг К. Хидиров, «Партия XXII съезди» колхозининг Э. Оллобердиев ва М. Эшмуродов етакчилигидаги комсомол-ёшлар коллективлари мавсумни аъло натижалар билан нишонламоқдалар. Шўрчи районидаги Киров номли колхознинг Ч. Мустаров, Ангор районидаги Калинин номли колхознинг С. Олтибоева, Олтинсой районидаги К. Маркс номли колхознинг И. Жумаев раҳбарлигидаги ёшлар коллективларининг ҳам ишлари ибратлидир. Бу коллективлар ҳар гектар ердан 105—115 центнердан «каҳрабо дон» олдилар.

Ленин йўли райони ёш меҳнаткашлари ўзларининг юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Олти иш кунида 1950 гектар майдондан 100 центнердан маккажўхори дони йиғиштириб олинди. СССР 50 йиллиги номли совхознинг Шоймардон Исматов бошлиқ бригада аъзолари ҳам ўрим-йиғим мавсумини зўр уюшқоқлик билан ўтказдилар. Улар 125 центнердан дон олишга эришдилар.

Маккажўхоризорларда иш кун сайин қизиб бормоқда. Сурхондарё областининг барча районлари, Қашқадарё областининг Нишон ва Яккабоғ районлари деҳқонлари далаларга комбайнларни олиб чиқдилар. Умуман республика бўйича 28 июлга қадар 7847 гектар майдондан 69,8 минг тонна маккажўхори дони йиғиб олинди. Ўртача ҳосилдорлик гектар бўйича 88,9 центнерни ташкил этди. Гагарин, Жарқўрғон ва Қумқўрғон районларида ишлар жуда юксак суръатларда олиб борилмоқда. Қашқадарё ва Бухоро областларининг илғор хўжаликларидаги ўрим-йиғим-транспорт отрядлари ҳам ишга шай.

Ишнинг яхши бошланиши унинг муваффақиятли тугашидан далолат беради. Республикамиз йигит ва қизлари юбилей йилида зарбдорларча, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Сурхон воҳасининг маккажўхорикорлари ҳафта давомида яхши ишладилар, техниканинг бирор марта ҳам бекор туриб қолишига йўл қўйилмади. Бу ўрим-йиғимнинг зарбдор суръатини таъминлади.

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

27 июль куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев билан Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг Раиси, Гренада Халқ Революцион ҳукумати Бош министри Морис Бишоп ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. М. Бишоп Гренада партия-ҳукумат делегациясига бошлиқ бўлиб расмий визит билан Совет Иттифоқига келган.

Самимий вазиятда ўтган музокаралар чоғида томонлар Совет Иттифоқи билан Гренада ўртасида тенглик, ўзаро ҳурмат ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принципларига асосланган дўстлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатлари ривожланаётганлигини мамнуният билан қайд этдилар.

КПСС Марказий Комитети билан СССР ҳукумати Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси Раиси, Халқ революцион ҳукумати Бош министри Морис Руперт Бишоп бошчилигидаги Гренада партия-ҳукумат делегацияси шарафига 27 июлда Катта Кремль саройида зиёфат берди.

Зиёфатда совет томонидан Н. А. Тихонов, М. С. Горбачев, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари ҳозир бўлдилар.

Н. А. Тихонов билан М. Бишоп ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

27 июль куни Кремлда Совет — Гренада ҳужжатлари имзоланди.

КПСС билан Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани Б. Н. Пономарев билан Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси К. Рэдикс имзоладилар.

План ишлари соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги, иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик ҳақидаги, маданий ва илмий ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар, консуллик конвенцияси ва 1983-87 йилларда товарлар етказиб туриш тўғрисидаги протокол ҳам имзоланди.

Ҳужжатларни имзолаш вақтида Совет томонидан — Н. А. Тихонов, бошқа расмий кишилар; Гренада томонидан — М. Бишоп, у бошчилик қилаётган партия-ҳукумат делегацияси аъзолари ҳозир бўлдилар.

27 июлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихонов Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси Раиси, Халқ революцион ҳукумати Бош министри М. Бишоп билан учрашди.

Ўртоқларча суҳбат вақтида ҳар икки томонни қизиқтирган масалалар муҳокама қилинди.

М. Бишоп ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик билдиришни ва унинг тинчликни сақлаб қолиш ҳамда тараққиёт йўлидаги тинимсиз фаолиятида унга энг яхши истакларини етказишни илтимос қилди.

(ТАСС).

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

МЎЛ ВА СИФАТЛИ ОЗУҚА ЖАМҒАРАЙЛИК

Кўпгина колхоз ва совхозларда беданинг тўртинчи ўрими авж олдириб юборилди. Сурхондарё области хўжаликлари беда майдонларининг 70 процентидан зиёд ҳосилини ўриб-йиғиб олдилар. Жарқўрғон, Ленин йўли, Қумқўрғон, Шўрчи районлари эса беданинг тўртинчи ўримини тугалладилар. Бироқ Фарғона ва Жиззах областларида эндигина учинчи ўрим давом этяпти.

Қашқадарё области хўжаликлари дағал хашак тайёрлаш планини ошиғи билан уддалаб, мажбурият ҳисобига озуқа жамғармоқдалар. Областда 780 минг тоннадан зиёд дағал хашак, шу жумладан 240 минг тонна пичан ва 12 минг тонна витаминли ўт уни тайёрланди. Бундай муваффақиятга озуқа етиштиришга ихтисослаштирилган хўжалик ҳисобидаги бригада ва звеноларнинг ишини аниқ ташкил этиш, техникадан унумли фойдаланиш ҳамда озуқа тайёрлашнинг прогрессив технологиясини кенг жорий этиш туфайли эришилди.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг маълумотларига кўра республикада 26 июлга қадар 4,2 миллион тонна дағал хашак тайёрланди — бу мажбуриятга нисбатан 56 процентдир, шу жумладан қарийб 1,5 миллион тонна пичан ва 1,8 миллион тонна сенаж жамғарилди. Шу билан бирга қатор областларда, кўплаб районлар ва хўжаликларда тайёрланган озуқа чорва эҳтиёжини таъминламайди. Жиззах области хўжаликларида ем-хашак тайёрлаш бўйича қабул қилинган социалистик мажбурият атиги 33 процент, Бухоро областида 36 процент, Навоий областида 41, Фарғона областида 44, Хоразм областида 47, Андижон ва Сирдарё областларида 49 процент бажарилган. Айрим область ва районларда беда пичани тайёрлашга эътибор сусайган. Фарғона область хўжаликларида пичан жамғариш бўйича белгиланган топшириқ бор-йўғи 23 процент, Навоий областида 29, Бухоро областида 37, Сирдарё областида 39 процент уддаланган. Қиш фаслида моллар рационида силос ва сенаждан ташқари беда ҳам муҳим компонент ҳисобланади, шунинг учун яна бедани икки-уч марта ўриш ва сифатли пичан тайёрлаш ҳамда витаминли ўт уни ишлаб чиқариш бўйича мажбуриятларни бажариш керак.

Бу йилги шароитда гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун ҳар бир хўжаликда ўтган йилдагидан камида 20—25 процент кўп озуқа тайёрлаш зарур. Қўйчилик хўжаликлари учун дағал пояли ўтлар тайёрлашнинг катта имкониятлари мавжуд. Партия комитетлари ишга ёрдам беришлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбар ҳамда мутахассисларидан пахта йиғим-терими мавсуми оммавий бошлангунга қадар етарли миқдорда озуқа жамғарилишини таъминлаш юзасидан ғайрат билан ишлашни талаб қилишлари керак.

Шу кунларда жанговар иш участкаларидан бири — маккажўхори ўрим-йиғими ва силос бостиришни тезлатишдир.

Сурхондарё области колхоз ва совхозлари сўталарни йиғиштириш ва маккажўхори поясини силос қилишни уюшқоқлик билан бошладилар. Областда қарийб 100 минг тонна силос тайёрланди. Ленин йўли райони хўжаликлари маккажўхори ўрим-йиғимини тугалладилар, гектаридан 95 центнердан дон олдилар ва жами 38,4 минг тонна силос бостирдилар. Жарқўрғон, Гагарин районларининг колхоз ва совхозлари маккажўхори ўрим-йиғими ва силос бостиришни жадал суръатларда олиб боришяпти. Яқин кунлар ичида Қумқўрғон районидаги маккажўхоричиликка ихтисослаштирилган Ғафур Ғулом номли совхознинг 2000 гектар майдонида дон ва силос учун маккажўхори ўрим-йиғими тугалланади. Областда 5298 гектар майдонда такрорий маккажўхори экилган.

Бироқ кўпчилик областларда маккажўхори ўрим-йиғими ва силос бостириш ҳали авж олдирилгани йўқ. Яқин 10—12 кун ичида маккажўхори ўрим-йиғимини тугаллаш, карбомиддан фойдаланган ҳолда сифатли силос бостириш учун ҳамма чораларни кўриш керак. Ўтган йили баъзи хўжаликларда ўрим-йиғим мавсуми бир-бир ярим ойга чўзилиб кетиб, оқибатда қуриган поялар бостирилганди — бундай хатоларни такрорламаслик лозим.

Шу билан бирга ҳозир техника, уруғликни пухта шайлаш ҳамда август ойида оралиқ экинлари — жавдар, рапс, перко ва бошқа экинлар экишни авж олдириш зарур.

Чорвачиликни жадал ривожлантиришда моллар ва паррандаларга оқсил ва витаминга бой бўлган ўт уни бериш муҳим аҳамиятга эга. Донадор озуқа тайёрлаш учун беда, янтоқ, қамиш ва бошқа дағал пояли ўтлардан кенг фойдаланиш керак.

Умуман республика бўйича 82 минг тонна витаминли ўт уни тайёрланди, бу топшириққа нисбатан 38 процентни ташкил этади, Тошкент областида бу борадаги топшириқ 66 процент, Самарқанд областида 64 процент, Қашқадарё ва Сурхондарё областларида 47 процент бажарилди. Бироқ Жиззах, Сирдарё областлари ҳамда Қорақалпоғистон АССРда бу топшириқ атиги 9—14 процент уддаланган. Аҳволни тезда тузатиш зарур, беданинг ҳар бир ўримидан фойдаланиш, бошқа барча хом ашё манбаларини сафарбар этиш, АВМ ва ОТМ агрегатларини узлуксиз ишлатиш даркор. Бу ишда республика «Госкомсельхозтехника» органлари анча иш қилишлари керак, улар хўжаликлардаги мавжуд барча агрегатларга техника хизмати кўрсатишни йўлга қўйишлари, агрегатлар унумли ишлашини таъминлашлари керак.

Партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари назоратни кучайтиришлари, ишга ёрдам беришлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мутахассисларидан фермаларни етарли миқдорда дағал ва ширали озуқа билан таъминлаш юзасидан ғайрат билан ишлашларини талаб қилишлари зарур.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

НАЗОРАТ—УМУМХАЛҚ ИШИ

Меҳнаткашларни текшириш ишларига кенг жалб этиш, резервларни қидириб топиш, камчиликларни йўқотиш учун курашга отлантириш халқ контроли группа ва постларининг муҳим вазифасидир. Ленинград районидаги «Коммунизм» колхози партия комитети ўз фаолиятида ана шу хулосага амал қилаётир. [illegible]

[illegible]

МЕҲНАТКАШЛАР ХАТЛАРИГА ДОИМИЙ ЭЪТИБОР

Самарқанд шаҳар партия комитети маҳаллий саноат корхоналаридаги партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифлари билан ишлашни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлигини [illegible]

[illegible] ёзилаётган хатлар кескин кўпайди. Бу мактубларда тармоқ корхоналари фаолиятини яхшилашга оид қимматли таклиф ва мулоҳазалар ҳам билдирилмоқда.

БРИГАДА ПУДРАТИ РЕЗЕРВЛАРИ

Қурилиш ишлаб чиқаришида меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив форма ва методларини жорий этиш капитал маблағлардан фойдаланиш самарадорлигн ва меҳнат унумдорлигини кескин ошириш, иш сифатини яхшилаш ва таннархни арзонлаштириш омилидир. 22-қурилиш трести партия ва касаба союз ташкилотлари фаолиятини бунга мисол қилиб келтириш мумкин. Трест коллективлари Сирдарё областининг кўпгина районларида қурилиш ишларини амалга ошира бориб кейинги йилларда план ва мажбуриятларни муваффақият билан адо этмоқдалар. Айниқса, қурилиш-монтаж, уй-жойларни муддатида фойдаланишга топшириш, маориф ва медицина объектларини қуриш соҳасида эришилаётган ютуқлар салмоқлидир. Бунда хўжалик пудрати асосида меҳнат қилаётган бригадалар карвонбошилик қилаётир. Уларнинг кучи билан адо этилаётган иш кўлами олдинги йиллардагига нисбатан икки баравар кўпайди.

Аммо область партия комитетида ана шу масала юзасидан ўтказилган муҳокама шуни кўрсатдики, трестда меҳнатни ташкил қилишнинг янги форма ва методларини жорий этиш ҳамон суст олиб борилмоқда. Бажарилган ишларни ҳисобга олиш, социалистик мусобақани ташкил этишда анчагина камчиликларга йўл қўйилмоқда. Бригада бошлиқларига прогрессив метод асосларини ўқитишга кам эътибор берилмоқда. Натижада уларни хўжалик ҳисобининг янгича усулига ўтказиш топшириқлари бажарилмаётир. Бригада пудрати асосида меҳнат қилаётган коллективлар айни кунларда умумий ишнинг 40 процентинигина адо этмоқдалар, холос. Муҳокамада трест маъмурияти, шунингдек, партия ва касаба союз ташкилотлари барҳам беришлари лозим бўлган бошқа камчилик ва нуқсонлар ҳам кўрсатиб ўтилди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● НОЯБРСК

Тюмень областида мамлакатдаги энг кўҳна нефть қазиб чиқариладиган районлар пармаловчиларининг тажрибаси В. Сурин бошчилик қилаётган бригаданинг меҳнатда эришган муваффақиятларига асос бўлди. Бу коллектив йил бошидан буён Холмагор нефть конида йигирма беш минг метр қудуқ қазиди.

● МИХАЙЛОВКА

Маҳаллий хўжалик ташкилотлари Молдавиянинг Михайловка қишлоғини социал-иқтисодий ривожлантиришда бирлашиб куч-ғайрат кўрсатдилар. Бунда қишлоқ Советининг хизмати катта. Қишлоқ Совети маблағларни кооперациялаш йўли билан сайловчиларнинг наказлари бажарилишини тезлаштирди.

● ДОНЕЦК

Украина ССР Фанлар академиясининг Донецк ботаника боғи олимлари жамоат чорвачилигининг ем-хашак базасини мустаҳкамлашда қишлоқ меҳнаткашларининг ишончли ёрдамчилари бўлиб қолишди. Олимлар тавсияларини амалга ошириш 70 минг гектар табиий ўтлоқ ва яйловлар маҳсулдорлигини бир ярим-икки баравар оширишга имкон берди

● ИРКУТСК

Усольск темир-бетон буюмлари заводида қишлоқ уйлари конструкциялари комплекти ишлаб чиқарила бошлади. Бунинг учун асосий конвейерни ўзгартиришга тўғри келмади: бир қаватли коттежлар шаҳардаги кўп квартирали биноларга ишлатиладиган деталлардан йиғилди. Озиқ-овқат программасига мувофиқ, Прибайкалье қурилиш индустрияси кувватларининг анчагина қисмини колхозларда, совхозларда уй-жой ҳамда маданий-маиший объектлар қурилишига сарфлашни режалаштирмоқда.

(ТАСС).

Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлайлик

ЭРТА БУГУНДАН БОШЛАНАДИ

КПСС XXVI съездига Ҳисобот докладида ўртоқ Л. И. Брежнев алоҳида таъкидлаганидек, **«Ишлаб чиқариш олимлар ва конструкторлар тафаккурининг самаралари, улар меҳнатининг самаралари тезроқ ва яхшироқ ўзлаштирилишидан ҳаётий манфаатдор бўлиши керак... Бу мамлакат учун, халқ учун, келажагимиз учун мутлақо зарур ишдир».**

Ҳозирги даврда халқ хўжалигининг ривожланиши фан-техника тараққиёти жадаллаштирилишини яна ҳам заруррoқ қилиб қўйди. Республика партия ва ҳукуматининг кўрсатмалари асосида илғор тажриба ва фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, фан-техника тараққиётини янада равнақ топтириш соҳасида катта ишлар амалга оширилмоқда. Ҳар бир ташкилотда фан-техника ахбороти органлари ва группалари барпо этилган бўлиб, илмий-техника советлари уларнинг ҳисоботларини мунтазам тинглаб боради. Бу соҳада орттирилган тажрибалар фан-техника ютуқларини ўрганиш, уларни халқ хўжалиги ривожи йўлида амалиётга жорий этишни тезлаштириш имконини туғдирмоқда.

Областимизда илмий муаммолар устида самарали иш олиб бораётган мутахассис кадрлар йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ўзбекистон ғаллачилик илмий-тадқиқот институти, Бутуниттифоқ пахтачилик ва Ўрта Осиё қишлоқ хўжалик экономикаси илмий-текшириш институтларининг область филиаллари, олий ўқув юрти, техникумлар ва бошқа муассасаларда кўплаб илмий ходим ва малакали педагоглар, шу жумладан икки фан доктори, юзга яқин фан кандидатлари меҳнат қилмоқда. Улар қирққа яқин йирик илмий-тадқиқот устида баракали иш олиб бормоқдалар.

Ўзининг еттиш йиллигини нишонлаш арафасида турган ғаллачилик илмий-тадқиқот институтида кейинги йилларда яхши натижаларга эришилмоқда. Институт олимлари Иттифоқимиздаги илмий-текшириш муассасалари билангина эмас, балки жаҳоннинг йигирмадан ортиқ мамлакатлари олимлари билан турли адабиётлар ва уруғ алмашиш, ўзаро амалий ёрдам кўрсатиш соҳасида ҳамкорлик қилиб келмоқдалар. Бугунги кунда Давлат нав синаш участкаларида ўрганилаётган ва институт олимлари яратган 11 хил ғалла, дон-дуккакли экин навлари учун Ҳиндистон, Мексика, Индонезия ва бошқа мамлакатлардан келтирилган навлар асос бўлганини айтиш кифоя. Сўнгги беш йил ичида бу янги навларнинг ҳаммаси районлаштирилгани олимлар тафаккури ва меҳнатининг катта самараси дейилса тўғри бўлар. Худди шу сингари институтда суғорма ва баҳорикор ғаллачиликда ҳосилдорликни ошириш, озуқабоп экинлар етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги мавжуд муаммоларни бартараф этувчи муҳим агротехника тадбирлари ишлаб чиқилдики, уларнинг амалиётга жорий этилишидан йилига беш миллион сўмлик иқтисодий самара кўрилаётир. Бу соҳала биология фанлари кандидати М. Омонов, қишлоқ хўжалик фанлари кандидатлари Н. Бекназаров, Н. Маъмиров, Р. Коткова ва бошқа селекционер олимларимизнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Областимизда педагогика институти олимлари олиб бораётган ишлар ҳам диққатга сазовор. Бу ерда ўнта илмий йўналиш бўйича 83 мавзу устида тадқиқотлар бошлаб юборилган. Ўтган беш йилликда институт олимлари хўжалик шартномалари асосида юз минг сўмлик илмий-текшириш ишларини бажардилар. Илмий ходим Х. Нуриевнинг область суғориш тармоқлари бошқармаси билан тузилган шартнома асосида эски суғориладиган зоналардаги ирригация тармоқларини тозалашда ўсимликхўр балиқлардан фойдаланиш соҳасидаги тадқиқоти йилига қирқ минг сўмлик иқтисодий самара бераётир. Хўжалик шартномалари асосида олиб бориладиган тадқиқот ишлари ҳажмини кескин ошириш, янги кишини тарбиялаш соҳасидаги муҳим проблемаларни ҳал этиш юзасидан институт тузган тадбирлар ҳам ибратлидир.

Тошкент политехника институтининг Жиззах филиалида физика кафедраси ўқитувчиси Ў. Пўлдошев яратган аппарат ишлаб чиқариш цехларининг биридан ўрин олди ва пластмасса заводи ишчиларини беҳад мамнун этди. Чунки аппарат ишлаб чиқариш жараёнида полиэтилен плёнкалари қалинлигини бошқариб туриш имконини беради. Хўжалик шартномаси асосида яратилган янги аппарат заводнинг йилига 204 минг сўм маблағини тежаб қолмоқда.

Чўл қиёфаси тез ўзгармоқда. Бу ўзгаришлар заминида катта яратувчилик ишлари ётади. Катта ишлар эса фан-техника ютуқларисиз рўёбга чиқмайди. Жиззах чўлқуварлари Мирзачўл шуҳратини халқаро лаборатория сифатида бутун жаҳонга таратган тадбиркор деҳқон, пахтакорлик бобо касби бўлган замонавий мутахассис, энг самарали усулда ишлашга иштиёқманд бунёдкорлардир. Чўлқуварларнинг бош штаби ҳисобланган «Джизакстепстрой» территориал бошқармаси қошидаги фан-техника ахбороти органи ва унинг жойлардаги группалари қисқа вақт ичида олти илмий-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш учун тавсия қилди. Сўнгги бир йил ичида жорий этилган рационализаторлик таклифларининг ўзи йилига етти юз минг сўм фойда бера бошлади. Область бўйича шу йўл билан кўрилаётган иқтисодий самара икки миллион сўмдан кўпроқни ташкил этади.

Илмий тафаккур маҳсулидан фойдаланиш «Джизакзаготхлопкопром» бирлашмасида ҳам яхши йўлга қўйилган. Бу ерда жорий этилган тўртта юқори қувватли янги поток линиясининг ҳар бири йилига 40 минг сўмлик самара бераётир. А. Икромов номли совхозда қурилган янги заводда пахта тозалаш саноатида биринчилар қатори уруғни пневматик тарзда транспортировка қилиш жорий этилди.

Илмий муассасалар ишининг самараси кўп жиҳатдан моддий таъминотга ҳамда техника жиҳатдан жиҳозланиш даражасига боғлиқ. Шу жиҳатдан олганда СоюзНИХИнинг Мирзачўл филиали амалий ёрдамга муҳтож. Бу ерда ҳалигача ақалли лаборатория корпуси ҳам қурилмаган. Натижада илмий анализларни умумлаштириш учун кўп вақт сарфланмоқда. Бу эса илмий-тадқиқот якунларини ишлаб чиқаришга жорий этиш муддатлари чўзилиб кетишига таъсир этмай қолмайди, албатта.

Дала ва фермаларнинг меҳнаткашлари мамлакат Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун барча резерв, имкониятлардан янада тўлароқ фойдаланиш, бу йил она-Ватанга 360 минг тонна пахта, 300 минг тоннадан ортиқ дон ва бошқа кўплаб деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг қулоч ёйдирдилар. Бу соҳада фан-техника ютуқларига таянган ҳолда техника тараққиётини янада ривожлантириш, комплекс механизация ва илғор тажрибаларни кенг жорий этиш, техника самарадорлигини оширишга ва агрегатлардан тўла қувватлар билан фойдаланишга янада катта эътибор берадилар.

Шундай бўлиши ҳам керак. Чунки назария билан амалиёт бирлигини таъминлаш, илмий-тадқиқотларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан ҳали кўп иш қилиниши керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленумида КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь ва 1982 йил май Пленумларининг, ўртоқ Л. И. Брежневнинг илмий тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш ҳамда фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқасини мустаҳкамлашга оид йўл-йўриқларини бажариш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилиши бежиз эмас, албатта. Ҳеч шубҳасиз, фан-техника тараққиёти, тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари ишини такомиллаштириш, улар ҳаракати самарадорлигини ошириш учун шароит яратиб бериш бундан буён ҳам партия комитетларининг диққат марказида бўлади.

С. НИШОНОВ,
Жиззах область партия комитетининг секретари.

Косонсой шаҳридаги шойи тўқиш бирлашмасида ишлаб чиқариш илғорлари сафи тобора кенгайиб бормоқда. Шулардан бири тўқувчи Рисолат Тошпўлатовадир. У бирaтўласи тўртта дастгоҳни бошқариб, смена давомида 100 метрдан ортиқ маҳсулот тайёрлашга эришмоқда.

А. Тўраев фотоси.

Икки область мусобақаси: ҚАШҚАДАРЁ — СУРХОНДАРЁ

АСОСИЙ МЕЗОН

МУСОБАҚАДОШ ОБЛАСТЛАРДА 1982 ЙИЛ ПЛАН ВА МАЖБУРИЯТЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ.

Социалистик мусобақанинг самараси коллективлар куч-ғайратини, ташаббускорлигини мунтазам ошириб боришда, янги ватанпарварлик ҳаракатларини юзага келтиришда кўринмоқда. КПСС Марказий Комитети томонидан юқори баҳоланган «Қолоқларсиз, самарали, юксак сифатли меҳнат қилиш» ташаббуси ана шундай ҳаракатларнинг энг муҳимларидан бири ҳисобланади. Мусобақадош Қашқадарё ва Сурхондарё областларидаги кўпгина илғор ишчи коллективларининг тажрибаси иш тўғри йўлга қўйилса, социалистик мусобақага моҳирона раҳбарлик қилинса қолоқ корхоналарсизгина эмас, шунингдек қолоқ цех, ишчиларсиз ҳам меҳнат қилиш мумкинлигини кўрсатяпти. Бунга СССР 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилининг январь-июнь ойларидаги кўрсаткичлар яққол мисолдир.

Ўтган олти ой ичида Қашқадарё областининг саноат корхоналари, қурилиш ташкилотларининг коллективлари мусобақадошларига нисбатан бирмунча яхши ишладилар. Саноатчилар ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланишга интилиб, имкониятларни сафарбар қилишда дуруст натижаларни қўлга киритдилар. Натижада саноат ишлаб чиқаришида халқ хўжалик планлари бажарилди. Жумладан, маҳсулотларни реализация қилиш олти ойлик топшириғи ортиғи билан адо этилди. Ҳаммаси бўлиб 459 миллион 250 минг сўмлик турли буюмлар реализация қилинди. Бу, планда белгиланганидан 3 миллион 226 минг сўмлик, ўтган йилнинг шу давридагидан эса 37 миллион 566 минг сўмлик кўп, демакдир.

Қўриқ воҳа ишчилар синфи эришган бу муваффақиятларда кўпгина меҳнат коллективларининг улуши бор. Ғузор пахта титиш фабрикаси, Қаршидаги 9-дон маҳсулотлари комбинати, Яккабоғ ўрмон хўжалиги, Китоб қум-шағал заводи, Қаршидаги темир-бетон буюмлари заводи, Косон ёғ-экстракция заводи, Қаршидаги деворбоп материаллар комбинатининг қўшган ҳиссаси, айниқса, салмоқли бўлди.

Область бинокорлари ҳам Қашқадарё экономикасини тараққий эттиришда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Улар юбилей йилида 25 та объектни фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Сўнгги ярим йил ичида ана шу объектларда қарийб 211 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилди. 124 миллион сўмликдан зиёд асосий фондлар ишга туширилди.

Мусобақадош Сурхондарё области ишчи коллективлари ҳам умуман олганда маҳсулот реализация қилиш бўйича олти ойлик топшириқларни уддаладилар. Улар 264 миллион 72 минг сўмлик буюмларнинг кўпчилик муҳим турларини реализация қилиб, давлат планини 102 процент бажаришга муваффақ бўлдилар. Январь—июнь ойлари мобайнида сурхондарёликлар табиий газ қазиб олиш, тошкўмир чиқариш, пахта толаси тайёрлаш, оҳак, нон-булка маҳсулотлари, сут маҳсулотлари тайёрлаш топшириқларини муваффақиятли ўринлатдилар.

Сурхондарёлик қурувчилар тўғрисида ҳам шундай илиқ-иссиқ гапларни айтиш мумкин. Уларнинг куч-ғайрати билан мўлжалдаги бир қанча объектлар қуриб битказилди. СССР билан қўшни Афғонистонни бир-бирига боғловчи Амударё устида қурилган улкан кўприкнинг ишга туширилганлиги область ҳаётида жуда катта воқеа бўлди.

Биз юқорида сурхондарёликлар маҳсулот реализация қилиш топшириғини умуман адо этдилар, дедик. Бу бежиз эмас. Планлаштиришдаги чалкашликлар ҳамда хўжалик механизмини такомиллаштиришда йўл қўйилган камчиликлар салбий таъсир этмасдан қолмади. Йилнинг дастлабки беш ойида область «Заготхлопкопром» саноат бирлашмаси, ғишт заводларининг айби билан анчагина миқдорда маҳсулотлар кам реализация қилинди. Фақат кўрилган жиддий чора-тадбирлар самараси ўлароқ, июнь ойидагина бурилиш ясалди. Шунга қарамай, областдаги 70 та саноат корхонасидан иккитаси олти ойлик планларни барбод қилди. Улар Термиз ғишт заводи, Денов ёғ-экстракция заводидир. Бундан ташқари область саноати нефть қазиб олишда, оқланмаган ёғ ишлаб чиқаришда, йиғма темир-бетон маҳсулотлари тайёрлашда давлатдан қарздор бўлиб қолдилар. Меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайиб кетди.

Қашқадарё областига келганда шуни айтишимиз керакки, бу ердаги 9 та корхона маҳсулот реализация қилиш топшириғини бажаришни таъминлай олмади. Муборак газни қайта ишлаш заводи 4 миллион 588 минг сўмлик, Қарши пахта тозалаш заводи 1 миллион 350 минг сўмлик, «Мубарекгаз» бошқармаси 866 минг сўмлик, Қарши ёғ-экстракция заводи эса 501 минг сўмлик кам маҳсулот ишлаб чиқарди. Қамашидаги 500 минг ўрдакка мўлжалланган йирик комплекс қурилишида ҳам жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Йилнинг биринчи ярмида пландаги 3 миллион 886 минг сўмлик ўрнига атиги 1 миллион 572 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари адо этилганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Мана, йилнинг еттинчи ойи ҳам охирлаб боряпти. Жойлардаги партия, совет, касаба союз ташкилотлари, хўжалик органлари саноат корхоналари ҳамда қурилиш ташкилотларидаги аҳволни синчиклаб ўрганишлари, йўл қўйилган қолоқлик сабабларини чуқур таҳлил қилиб, уларни бартараф этиш учун таъсирчан чора-тадбирлар кўришлари керак.

ҒАЗАБ БИЛАН ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

Ўзбекистонда ўтаётган кўп кишилик митингларнинг қатнашчилари Ливанга ваҳшиёна бостириб кириш дарҳол тўхтатилсин, агрессорнинг қўшинлари босиб олинган ерлардан олиб чиқиб кетилсин, деб якдиллик билан талаб қилмоқдалар.

Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» саноат бирлашмаси коллективида 27 июль куни митинг бўлди.

— Америкалик империалистлар рағбатлантираётган сионист бошлиқлар Фаластин ва Ливан ватанпарварларига жабр-зулм ўтказишни давом эттирмоқдалар, — деди инженер М. Қурбонов. — Араб халқлари учун фожиали бўлган шу кунларда АҚШ маъмуриятн ўзини халқаро террорчиларнинг энг принципсиз гумаштаси эканлигини барча софдил кишилар кўз ўнгида кўрсатди.

Митингда қабул қилинган резолюцияда Яқин Шарқ танглигини тинч йўл билан бартараф этиш юзасидан ўртоқ Л. И. Брежневнинг таклифлари астойдил қўллаб-қувватланади.

* * *

— Ливан тупроғида содир бўлаётган фожиали воқеалар барча совет кишиларининг қалбларида аламли акс садо бермоқда, — деди Хива гилам комбинатида бўлиб ўтган норозилик митингида ишчи Д. Абдуллаева. — Фаластин халқини ҳеч қандай ваҳшийликлар билан ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқидан воз кечишга мажбур этиш мумкин эмаслигини Исроил ҳукумати наҳотки тушунмаётган бўлса!

Митинг қатнашчилари жаҳон жамоатчилигини Исроил агрессорларининг Фаластин ва Ливан ватанпарварларига қарши жиноий ҳаракатларига чек қўйишга даъват этдилар.

* * *

— Ливандаги хунрезлик бутун халқаро вазиятда жиддий кескинликни вужудга келтирди, — деди Қарши мотор ремонт заводида ўтказилган митингда слесарь С. Ботирова ўз ўртоқлари номидан. Митинг қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев Яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш юзасидан таклиф этган тадбирларни батамом маъқулладилар ва Исроил қўшинлари Ливандан дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилдилар.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

БРИГАДА ИБРАТИ

Зарафшон шаҳрида яна бир болалар комбинати муддатидан илгари фойдаланишга топширилди. Бунда Таисия Ивановна Борисова бошлиқ пардозловчилар коллективининг ҳиссаси катта бўлди. Зарафшон шаҳар қурилиш бошқармасида Таисия Ивановна бошқараётган коллективнинг ибратли ишлари жуда кўп. Бригадада ҳар доим барча ишлар аниқ режа асосида бажарилиб, иш вақтининг бекор кетишига сира йўл қўйилмайди.

Шу кунларда илғор коллектив 1983 йилнинг декабрь ойи ҳисобига иш бажармоқда.

Таисия Ивановна Борисова бригадаси базаси асосида доимий ишловчи илғор тажриба мактаби ташкил этилди.

ҚУРУВЧИЛАР ШИЖОАТИ

Тошкент трактор заводининг Ленинск филиалида прицеплар ишлаб чиқариш бош корпусини монтаж қилиш ишлари бошлаб юборилди. 162-трестнинг 10-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи шу йилнинг ўзида бош корпусда 40 минг квадрат метр майдонни монтаж қилиш учун тайёрлаб бериш мажбуриятини олган.

Бу ерда бетон ишлари айниқса муваффақиятли бажарилаётир. Унда Сирожиддин Махсумов ва Маҳмуд Зуннунов бошлиқ бригадалар алоҳида ибрат кўрсатмоқда.

ТРАНСПОРТ ХОДИМЛАРИ ҲАФТАЛИГИ

ИШТИЁҚ

Людмила ўрта мактабни муваффақиятли тугатдию, «Бухоро-1» станцияси вагон депосига келди. Техника хизмати кўрсатиш пунктида иш бошлади. Бу ерда унга В. Капкин, В. Золотухин сингари уста слесарлар мураббийлик қилди. Людмила ишга илк кезларданоқ иштиёқ билан ёндашди. Одамлар назарига тушди.

Орадан йиллар ўтди. Л. Бирюкова депо илғорлари сафидан ўрин олди. Шогирд эди — устоз бўлди. Р. Суминова, В. Какнаев сингари ўринбосарлар тайёрлади.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда темир йўл техникумини тугатди. Ўтган беш йиллик топшириқларини тўрт йилда адо этган Людмила Бирюкова бу беш йиллик топшириқларини уч ярим йилда бажаришга сўз берган. Ҳозир унинг меҳнат календарида 1983 йилнинг иккинчи ярми давом этмоқда. Кунлик топшириқларини мунтазам 130—140 процент бажаряпти.

Яқинда Людмиланинг ҳаётида унутилмас воқеа юз берди. Уни депо коммунистлари ўз сафларига қабул қилдилар. Юксак ишонч ёш коммунистни янги меҳнат зафарларига чорлади. Айни кунларда у иш соатларининг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, топширилган вазифаларни бекамикўст уддалашда ҳаммага ибрат бўлмоқда.

— Муқаддас Иттифоқимизнинг шонли 60 йиллиги шарафига янги мажбурият олдим, — дейди пешқадам слесарь, шаҳар Советининг депутати Л. Бирюкова. — Юбилей нишонланадиган қутлуғ кунларга қадар беш йилликнинг уч йиллик плани ҳажмида иш бажараман.

И. ХОЖИЕВ.

Етти ойлик план тайёр

Ўрта Осиё темир йўлининг Фарғона бўлимига қарашли Фурқат станцияси коллективи транспорт ходимлари ҳафталигини муносиб меҳнат зафари билан кутиб олди. Бу ерда юбилей йилининг етти ойлик план топшириқлари барвақт адо этилди. Ўтган давр ичида пландаги 299 ўрнига 302 вагонга юк ортилди. Мамлакатимизнинг узоқ районлари аҳолисига турли хил маҳсулотлар жўнатилди. Юк тушириш топшириқлари ҳам ошириб бажарилди.

Станцияда йўловчиларга хизмат кўрсатиш даражаси тобора яхшиланмоқда. Шу йилнинг ўзида 17 минг йўловчи станция ходимлари хизматидан баҳраманд бўлишди. Эришилган бу ютуқларда, шубҳасиз, социалистик мусобақанинг роли беқиёс. Юсуфжон Аҳмедов, Икром Сатторов, Акбарали Усмонов сингари навбатчи, машинист ва кондукторлар мусобақада пешқадамлик қилдилар.

— Коллективимиз, — дейди станция бошлиғи Ҳ. Хўжамкелдиев, — вагонларнинг бекор туриб қолишини ўтган ойлар мобайнида ярим соатга камайтирди. СССР 60 йиллиги шарафига йиллик планни барча кўрсаткичлар бўйича декабрь ойида бажаришга аҳд қилганмиз. Транспорт ходимлари ҳафталиги мусобақасида Р. Усмонов бошлиқ ремонтчилар бригадаси олдинда боряпти.

М. ШАРИПОВ,
Р. ЕДГОРОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«МАВЗУНИ ЧУҚУР ЁРИТАЙЛИК»

Газетамизнинг шу йил 13 июнь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали матбуот обзорида Сирдарё областининг бир қатор район газеталари саҳифаларида сиёсий ва иқтисодий ўқувлар чуқур ёритилмаётганлиги, пухта ишланмаган, хом-хатала материаллар эълон қилинаётганлиги, сиёсий ўқувнинг ташкилотчилари, пропагандистлар олиб бораётган кўп қиррали ишлар ёрқин кўрсатилмаётганлиги, пропагандистларга ёрдам учун материаллар, методик мақолаларга деярли ўрин берилмаётганлиги ва бошқа камчиликлар очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан **СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ** редакциямизга қуйидаги жавобни йўллаган:

— «Мавзуни чуқур ёритайлик» сарлавҳали матбуот обзори область партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими қошидаги матбуот бўйича жамоатчилик совети мажлисида муҳокама қилинди. Бунда областдаги район газеталари редакторлари иштирок этишди. Айрим район газеталари саҳифаларида партия сиёсий ўқуви масалаларининг бўш ёритилиши сабаблари таҳлил қилинди ва редакторларга обзорда таъкидланган камчиликларни бартараф этиш вазифаси топширилди.

Жамоатчилик совети партия турмуши масалаларини тўла ва чуқур ёритиш юзасидан тавсияномалар ишлаб чиқиб, уларни барча район газеталари редакцияларига жўнатди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ИСТИҚБОЛ САРИ

Қўрғондаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Фарғона» совхоз-техникуми базасида ташкил этилаётган «Оқолтин» аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнаткашлари Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш учун ҳар тарафлама [illegible] ишларни амалга оширмоқдалар. Қуйида бирлашма раҳбарлари ва мутахассислари илғор коллективида айни кунларда олиб борилаётган ишлар ва келажак режалари ҳақида сўзлаб берадилар.

Улуғвор одимлар

Собиржон СИДДИҚОВ,
«Фарғона» совхоз-техникуми ва «Оқолтин» аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

— Озиқ-овқат программаси — ҳозирги давримизнинг энг улуғвор вазифаси, уни шараф билан амалга ошириш эса ҳаммамизнинг шонли бурчимиздир. [illegible]

«Фарғона» совхози кўриқ ерларда 1965 йилнинг баҳорида ташкил топган. [illegible] Шу давр мобайнида хўжалик бекиёс даражада ўсди, улғайди. Мана, баъзи мисоллар: 1966 йили ҳар гектар ердан 12,5 центнердан «оқ олтин» олинган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 37—38 центнерларга тўғри келмоқда. [illegible]

Республика партия ва ҳукумати [illegible] «Фарғона» совхоз-техникуми базасида «Оқолтин» аграр-саноат ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этишга киришилди. Бирлашмамиз составида маккажўхори етиштиришга ихтисослаштирилган «Ғаллакор», асаларичиликка ихтисолаштирилган «Парвоз» ва «Чорвадор» дея ном олган чорвачилик комплекси ташкил этилди. Сўзсиз бу энг аввало бизларнинг кўп йиллардан бери олиб бораётган бунёдкорлик ишларимизга берилаётган юксак баҳо, айни пайтда бизларга нисбатан билдирилаётган катта ишонч белгисидир. Албатта, биз ана шу масъулиятни чуқур ҳис этамиз, зиммамиздаги юксак ишончни оқлаш учун бор кучимизни ишга соламиз.

Шунингдек ўзимизда етиштирилган ҳосилни қайта ишлайдиган пахта заводи, резавор ва сабзавот, лимон маҳсулотлари етиштиришга ихтисослаштирилган теплица хўжалиги қурилмоқда. Булар билан бир қаторда мева, сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирамиз. Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳисса қўшамиз.

Рекорд ҳосил учун

Ҳамроқул УСМОНҚУЛОВ,
Бирлашмадаги «Ғаллакор» совхозининг бўлим бошқарувчиси, «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери

— «Фарғона» совхози деҳқонлари областимиз хўжаликлари орасида биринчилардан бўлиб маккажўхори етиштиришни [illegible]

Кейинчалик бизнинг хўжалигимизда маккажўхорикорлик бўлими ташкил этилди. [illegible]

КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида қабул қилинган Озиқ-овқат программасида [illegible] чорвачилик учун мустаҳкам озуқа базасини яратиш масаласига алоҳида эътибор берилган. Унда маккажўхорикорлар зиммасига катта масъулият юкланди. Маккажўхори — қимматли экин. «Дала маликаси»нинг жамоат чорвачилигини ривожлантиришдаги ўрни ҳақиқатан ҳам беқиёсдир. Шунинг учун ҳам бу соҳани ривожлантиришга йил сайин катта эътибор берилмоқда, энг яхши экин майдонлари ажратилмоқда. Энг муҳими малакали, тажрибали деҳқонларимиз шу соҳага сафарбар этиляпти.

Бу йил 1900 гектар ерда дон учун маккажўхори етиштирилмоқда. Совхозимиз бўйича пландаги 44,5 ўрнига ҳар гектар ердан камида 80 центнердан «каҳрабо дон» етиштириш мажбуриятини олганмиз. Бизнинг бўлим, шунингдек, ВЛКСМ XIX съезди делегати Бахтиёр Собиров бошқарувчилик қилаётган бўлим коллективларида 100 центнерлик хирмон учун кураш бормоқда. Бошқача қилиб айтганда собхозимиз меҳнат аҳли КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларига жавобан дастлабки йилнинг ўзидаёқ давлатга пландаги 8455 тонна ўрнига 19 минг тонна маккажўхори дони етиштириб бериш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар.

Зиммага олинган мажбуриятларни бажариш учун деярли барча асосларни яратаётирмиз. Экинларимизга 5—6 маротаба ишлов бердик, ҳар гектар ерга ўрта ҳисобда икки маротаба «шарбат» суви оқизди́к ҳамда бир тоннадан минерал ўғит бердик. Натижада экинлар 17—18 июнга келиб попук чиқара бошлади. Ҳозир барча майдонлардаги маккажўхори пояларининг бўйи 2,5—3 метрданга етган, сўталар бир текисда етилмоқда. Бўлимимизнинг Ҳамза Усмонқулов, Йўлдош Кенжаев, Обид Ўролов, Нурмуҳаммад Мўминовлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳосил салмоғи яхши. Биз Искандар Урсалиев, Абдураҳим Ортиқов, Комил Қодиров каби механизаторларимиздан, Набижон Мирзаев, Кўчканбой Ортиқов, Абдураҳмон Йўлчиев, Яхшилик Усмонқулов каби сувчиларимизнинг фидокорона ишларидан, айниқса, мамнунмиз.

Сут булоғини тоширамиз

Мукаррама ХОЛИҚОВА,
Бирлашмага қарашли «Чорвадор» комплекси сут-товар фермасининг соғувчиси

— Областимиздаги чорвачиликдан фойда кўриб келаётган хўжалик сонини бармоқ билан санаш мумкин. Биз эса ҳар йили бу соҳадан ўрта ҳисобда 40 — 50 минг сўмдан фойда кўряпмиз. Фермамизда барча ишлар асосан техника зиммасига юклатилган. Мутахассисларимиз эса ҳозирги замон зооветеринария ютуқлари асосида иш олиб бормоқдалар. Фермамиз территорияси кенг, озода, гуллар ва дарахтзорларга бурканган. Астойдил меҳнат қилиб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришимиз учун барча шароитлар бор. Шунинг учун ҳам иш жойимизни, коллективимизни севамиз, уни қадрлаймиз. Олдимизда турган юксак вазифаларни бажариш йўлида куч-қувватимизни аямаймиз.

Ҳозир комплексимизда жами 1658 бош қорамол бўлиб, шундан 370 боши соғин сигирдир. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларига жавобан ўз зиммамизга оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилганмиз. Бунга асосан фермамиз бўйича ҳар бош соғин сигирдан ўрта ҳисобда 3200 килограмм сут соғиб олинади. Ҳар юз бош сигирдан 95 тадан бузоқ оламиз. Ярим йилликда эришилган натижалар ана шу юксак мажбуриятларни шараф билан уддалаш мумкинлигидан далолат бермоқда. Ўтган олти ойда ҳар бош соғин сигирдан 1578 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинди. Моҳира Мадаминова, Арофат Қорабоева, Махсуда Холиқова, шу жумладан мен ҳам ўз боқимимиздаги ҳар бош сигирдан ўрта ҳисобда 1760 килограммдан ошириб сут соғиб олдик.

Беш йилликнинг охирига бориб совхозимиздаги соғин сигирлар 800 бошга етказилади ҳамда 3 минг бош ғунажин парвариш қилинади. Коллективимиз чорвадорлари ҳар йили районимиз хўжаликларига минг бошдан зотдор, сермаҳсул сигир етказиб бериб боради. Ҳозирги дамларда ана шу шарафли вазифани бажариш учун мустаҳкам замин яратилмоқда.

Шунингдек, хўжалигимизда қўйчилик, чўчқачилик, паррандачилик фермалари ҳам ривожлантирилади. Жумладан, қўйчилик фермасида ҳозир 600 бошдан зиёд қўй бор. Қўзи олиш йиллик плани 125 процент қилиб бажарилди. Беш йиллик охирига бориб қўйлар сони минг бошга, чўчқалар сони 2000 бошга, паррандалар 15 минг бошга етказилади.

СУРАТЛАРДА: 1. КПСС аъзоси Арофат Қорабоева (юқорида) тўрт йилдирки сут соғувчилик касбини шарафлаб келяпти. Ёш чорвадор ўз боқимидаги 25 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3800 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқда. Бу планда кўзда тутилганидан 800 килограмм кўпдир. 2. Аграр-саноат комплексида чорвадорлар ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқдалар. Мусобақада М. Нурбоева, О. Назирова ва М. Маматқулова сингари илғор сут соғувчилар байроқдорлик қилишяпти.

Р. Жаъфаров ва В. Втюрин фотолари (ЎзТАГ).

Муҳим тармоқ

Фарҳод АБДУРАҲИМОВ,
Бирлашмага қарашли асаларичиликка ихтисослаштирилган «Парвоз» совхозининг директори

— Совхозимиз қўриқ районлардаги асаларичиликка ихтисослаштирилган дастлабки хўжаликдир. Унинг ташкил этилганига эндигина бир ойдан ошди. Ҳозирча хўжалигимизда 257 та асалари оиласи боқилмоқда. Келгуси йилнинг баҳорига бориб асалари оиласи 1650 тага, йил охирида эса 2140 тага етади. Натижада 1983 йилда камида 62 тонна асал олиш имконига эга бўламиз. Шундан 26 тоннасини давлатга топшириш ниятидамиз. 1985 йилга бориб совхозимиз асаларичилари 105 тонна маҳсулот етиштирадилар.

Биз республика партия ва ҳукумати томонидан хўжалигимиз меҳнаткашлари олдига қўйилган ана шундай конкрет вазифаларни шараф билан амалга ошириш, белгиланган давлат планларинигина эмас, балки юксак социалистик мажбуриятларни ҳам ошириб адо этиш йўлида астойдил меҳнат қиляпмиз.

Қўриқ неъматлари

Қўчқор ШЕРМИРЗАЕВ,
Бирлашмага қарашли сабзавоткорлик бригадаси бошлиғи

— Совхозимизда бошқа тармоқлар билан бир қаторда сабзавот ва полизчилик, боғдорчилик ҳам яхши ривож топмоқда. Бу йил бригадамиз коллективи эл дастурхонига жами 500 тоннадан зиёд сабзавот маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилган. Мажбуриятимизни ортиғи билан уддалаймиз. Ҳозирга қадар давлатга 150 тоннадан зиёд сифатли сабзавот маҳсулотларини етказиб бердик. Шу кунларда пишиб етилган турли-туман неъматларни нобуд қилмай йиғиштириб олиб, савдо шохобчалари ва тайёрлов идораларига топшириш қизғин давом этмоқда.

Хўжалигимиздаги 10-бўлим боғбон ва соҳибкорларининг ҳам бу йилги кўзлаётган марралари юқоридир. 40 гектарлик олмазор, 9 гектарлик токзор ҳамда 4 гектарлик беҳизорларимизда кутилганидан ҳам зиёд ҳосил етиштирилмоқда. Совхозимиз боғбонлари ва соҳибкорлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида пландаги 105 тонна ўрнига 250 тонна хўл мева етказиб берадилар.

Беш йиллик охирига бориб эса бу соҳадаги ишлар янада авж олдирилиб, хўл мева, сабзавот ва полиз маҳсулотлари деярли 2—2,5 бараварга оширилади. Энг муҳими уларнинг тури кўпайтирилади ҳамда сифати яхшиланади. Буларнинг бари биз — сабзавоткор, боғбон ва соҳибкорларнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшган муносиб ҳиссамиз бўлади.

* * *

Ҳозир бирлашманинг қайси хўжалиги, қайси участкасигаборманг, КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини оғишмай амалга ошириш йўлида олиб борилаётган қаҳрамонона ишларнинг гувоҳи бўласиз. Бирлашма ишчилари, мутахассислари ва раҳбар кадрлари билан танишиб, уларнинг яратувчилик борасида эришаётган ажойиб меҳнат ғалабаларини кўрар экансиз, фидокорларнинг ўз зиммаларидаги юксак ва шарафли вазифаларини бемалол уддалай олишларига шубҳа қилмайсиз. Қўриқ воҳа баҳодирларига янги зафарлар ёр бўлсин.

А. УМАРОВ,
Ю. ЗИЁДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

СУРАТДА: чорвачилик комплексининг кўриниши.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

МАЪМУРЧИЛИК ЙЎЛИДА

Хўжайли районининг хўжаликларида сабзавот ва полиз экинларидан ҳар йилгидан ҳам юқори ҳосил етиштирилмоқда. Сабзавоткор ва полизчилар бу йил салкам 5 минг тонна сабзавот, 9550 тонна қовун-тарвуз тайёрлашга аҳд қилганлар. Агротехника тадбирлари изчиллик билан амалга оширилиши туфайли маҳсулотлар эртаги ва сифатли бўлди. Қисқа вақтда 1000 тоннадан зиёд сабзавот маҳсулотлари тайёрланди.

Ленин номли, Калинин номли колхозлар, «Амударё», Энгельс номли совхозларнинг сабзавоткор ва полизчилари, айниқса, юқори ҳосил етиштиришга эришдилар. Бу хўжаликларда йиғим-терим жадаллик билан олиб борилмоқда. Сабзавот маҳсулотлари шу куннинг ўзидаёқ юқори сорт билан тайёрлов ташкилотларига жўнатиляпти. Дала-пункт конвейери узлуксиз ишлаяпти. Сабзавоткорлар ҳам, транспортчилар ҳам кунлик топшириқларни 115—120 процентга етказиб адо этишяпти.

600 гектар майдондаги қовун-тарвуз пишиб етиляпти. Полизчилар бу йил маҳсулотларнинг ҳаммасини юқори сорт билан давлатга топширишга аҳд қилганлар.

Э. ЕРГАЛИЕВ.
Қорақалпоғистон АССР.

МАККАЖЎХОРИ — ҲАМ ДОН, ҲАМ ОЗУҚА

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША

Кенг, яхлит карталарда ям-яшил ниҳолларнинг чайқалиши худди мовий денгиз мавжига ўхшайди.

— «Малика» кунда бир яшнаб, жуссаси тўлишяпти. Мана, мўл ҳосил нишоналарига — сўталарга қаранг, кўзларни қувонтиради, — деди бригада бошлиғи Ҳожи Жуманиёзов пайкал ёқалаб бораркаинмиз.

Далага бир маромда сув тараётган Бобожон Қуриёзовни қулоқ бошида учратдик.

— Қалай, пайкалга кечга қадар сув тараб бўлинадими? — сўради ундан бригадир.

— Бўлмаса, тунда ҳам ишлаймиз. Суғоришни чала қолдирсак, экин текис ривожланмайди. Сизга ўргатишни ҳожати йўқ, бригадир ака, сув ҳар туп кўчат тубига етиб бориши, картанинг бу бошидан у бошигача ҳамма жойи бир вақтда сув ичиши керак. Бостириб суғоришга, сувнинг бир томчисини ҳам исроф қилишга йўл қўймаслигимиз зарурлигини яхши тушунамиз.

— Раҳмат. Ишқилиб, қоида бузилмасин, сув исроф бўлмасин.

Нариги картага ўтдик. Бу ерда механизаторлардан Саъдулла Худойберганов билан Аҳмад Собиров қатор ораларини культивация қилишаётган экан. Нормал чуқурликда юмшатилган тупроқ майин, донадор. Бир туп ҳам бегона ўт йўқ.

Дарҳақиқат Янгиариқ районидаги «Коммуна» колхозининг маккажўхори далаларида мўл ҳосил етиштирилмоқда.

Колхоз маккажўхорикорлари бу йил 119 гектар ерда дон етиштирмоқдалар. Уларнинг аҳди — ҳар гектар майдондан 100 центнердан маккажўхори дони, 550 центнердан кўкпоя йиғиб олишдир. Далаларда юбилей йилида олинган юксак мажбуриятга яраша ҳосил тўпланяпти.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

РАВШАН ПОЗИЦИЯ

Жаҳон жамоатчилиги ва матбуоти ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Правда» газетаси саволларига қайтарган жавобларида илгари сурилган совет таклифларини муҳокама этиб ва шарҳлаб, бу жавоблар СССРнинг тинчликсеварлигини, унинг Ливанда АҚШнинг бевосита ҳомийлиги билан Исроил томонидан ўтказилаётган ҳарбий авантюра ва қирғинчиликни тугатишга, ялпи хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, Яқин Шарқ можаросини адолатли бартараф қилиш ва бу ерда тинчлик ўрнатилишига эришиш учун астойдил интилаётганлигини яққол тасдиқлайди.

Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг Раиси Я. Арафат «Ал-Кудс» газетасида босилган суҳбатида Л. И. Брежневнинг жавобларига ва бу жавобларда Фаластин халқининг ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлаш юзасидан баён этилган катъий ва равшан совет позициясига юксак баҳо берди. Биз, деди Я. Арафат, Совет Иттифоқининг Яқин Шарқ танглигини бартараф қилиш ҳақида халқаро конференция ўтказиш тўғрисидаги таклифини мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблаймиз.

Фаластин Озодлик ташкилотининг БМТ ҳузуридаги доимий вакили З. Л. Терази бундай деди: Л. И. Брежнев Яқин Шарқ можаросини бартараф қилиш ҳақидаги конструктив ва актуал программани таклиф этди. Араблар Совет Иттифоқининг Яқин Шарқдаги танглини адолатли равишда бартараф қилишга эришиш учун астойдил интилаётганлигига юксак баҳо бермоқдалар.

Озодлик учун курашувчи ёш ишчилар иттифоқининг миллий раиси **Ж. Стил** (АҚШ) қуйидагиларни айтди: совет раҳбарининг жавобларида Ливан танглигинигина эмас, бутун Яқин Шарқ можаросини ҳам бартараф қилишнинг конструктив программаси баён этилган. Совет Иттифоқи Яқин Шарқ масаласи юзасидан халқаро конференция чақиришни таклиф этмоқда. Бундай конференциянинг чақирилишигина ана шу жуда хатарли регионда чинакам тинчлик ўрнатишга олиб келади. Ж. Стил исроиллик агрессорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётганлиги учун АҚШ ҳукмрон доираларини қоралади.

Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг ўзига хос хусусияти — унинг принципиал изчиллигидадир, деб ёзади Бангладешда чиқадиган **«Шонгбад»** газетаси. Бу эса Л. И. Брежневнинг жавобларида ўзининг ёрқин ифодасини топди. Л. И. Брежнев ўз жавобларида Совет Иттифоқи араб халқларининг Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган ҳаққоний курашини тамомила қўллаб-қувватлаётганлигини яна изҳор қилди.

(ТАСС).

АХДП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

КОБУЛ, 28 июль. (ТАСС). Кеча бу ерда Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг кенгайтирилган IX пленуми бўлди.

Пленум ишида АХДП Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари ва мудир ўринбосарлари, АХДП вилоят комитетларининг АДР қуролли кучларида, жамоат ташкилотларида агитация ва пропаганда иши учун жавобгар бўлган секретарлари, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари қатнашдилар.

Пленумда партиянинг омма ўртасидаги сиёсий ишни кучайтириш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинди. АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал асосий докладни қилди.

Доклад муҳокамаси тамом бўлганидан кейин пленум қатнашчилари қарор қабул қилдилар. Қарорда бундай дейилади. АДР партия ва ҳукуматининг сиёсатини, мамлакатда амалга оширилаётган иқтисодий, социал ва маданий ўзгаришларнинг моҳиятини чуқур тушунтириб бериш ва пропаганда қилиш, контрреволюциянинг халққа душман бўлган фаолиятини фош қилиб ташлаш — омма ўртасида олиб бориладиган сиёсий ишнинг асосий мазмунидир.

Партиянинг ўз сафларини жипслаштириши, деб таъкидлаб ўтилади ҳужжатда, аҳоли ўртасида сиёсий ишни кучайтиришнинг энг муҳим шартидир.

БОГОТАДА ЯРМАРКА

БОГОТА. (ТАСС). Бу ерда халқаро савдо ярмаркаси ёпилди. Унда 43 мамлакат, шу жумладан, СССР иштирок этди. Ярмарка икки ҳафта давомида ишлади. Совет павильонини қарийб бир миллион киши келиб кўрди. «Беларусь» тракторлари, автомобиллар, станоклар, айниқса зўр қизиқиш уйғотди.

ЎЗБЕКИСТОН АРТИСТЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ДОРУС-САЛОМ, 27 июль. ТАСС мухбири Сергей Соколов хабар беради:

«Бу кеча хотирамизда узоқ йиллар сақланиб қолади», «Артистлар бизнинг томошабинларимизни мафтун этди» — Танзания газеталари Ўзбекистондан келган «Садо» вокаль-чолғу ансамблининг ва совет концерт труппаси гастроллари бошқа қатнашчиларининг концертларига шундай деб баҳо беришди. Совет концерт труппасининг гастроллари шу Шарқий Африка мамлакатида ниҳоясига етди. Совет артистлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб Африка мамлакатлари бўйлаб сафар қилмоқдалар. Улар ҳозиргача Мадагаскар, Сейшель оролларида бўлишди.

Ўзбек санъаткорларининг Дорус-Саломдаги «Мисибаси» жамоат марказида бўлиб ўтган концерти зўр муваффақият қозонди. Ўзбек халқ ва замонавий қўшиқларини, бошқа совет республикалари ва социалистик мамлакатлар композиторлари асарларини ижро этган «Садо» ансамблини танзанияликлар давомли қарсаклар билан кузатдилар. Кумуш Раззоқова, Азиза Муҳамедова ва Людмила Рамаҳидининг ашулалари ҳаммага маъқул бўлди, деб ёзади «Дейли ньюс» газетаси.

Танзанияликлар Ўзбекистон музика санъатининг бошқа турларини ҳам зўр қизиқиш билан томоша қилдилар. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист доирачи Абдулкамол Хўжаев зўр олқишларга сазовор бўлди. Томошабинлар рақкоса Мунира Арғумбоеванинг нафосатли рақсига қойил қолишди. Ўзбек миллий рақси уларга гўё қадимий Бухорони эслатгандек бўлди. Иллюзиячи Владимир Руднев, деб ёзади «Дейли ньюс», санъат мухлисларини қойил қолдирди.

Совет артистлари Танзанияда бешта концерт қўйишди. Бу концертлар СССР халқлари санъатининг ажойиб байрамига айланди ва ҳар сафар муваффақият қозонди.

Труппа ўз гастролини қўшни Руандада давом эттиради.

И. ГАНДИНИНГ АҚШГА САФАРИ

Ҳиндистон бош министри Индира Ганди расмий визит билан АҚШга жўнаб кетди. У АҚШ президенти Р. Рейган билан, давлат секретари Ж. Шульц, Америка конгресси раҳбарлари билан музокаралар олиб боради.

Ҳиндистон матбуотининг уқтириб ўтишича, музокаралар вақтида Америка билан Ҳиндистон ўртасидаги ўзаро муносабатлардан ташқари бир қанча халқаро проблемалар хам муҳокама қилинади. Шу проблемаларнинг кўпчилиги хусусида ҳар икки томон турлича позицияда турибди. Бу проблема, аввало, АҚШ маъмуриятининг халқаро майдонда милитаристик йўл тутганлигидан, Вашингтоннинг жаҳонда, жумладан Ҳинд океани ва Осиё қитъаси зонасида қуролланиш пойгасини янада кучайтиришга уринаётганлигидан, молиявий-иқтисодий тазйиқ ўтказиш ва АҚШнинг ривожланаётган мамлакатларга нисбатан очиқдан-очиқ камситиш сиёсатини олиб бораётганлигидан иборатдир.

Ҳиндистон бош министри жўнаб кетиш олдидан матбуот учун мухбирлар билан қилган суҳбатида АҚШнинг ҳозирги маъмурияти жаҳондаги вазиятнинг мураккаблигини тушунмай ва ядро можароси хавфи инсоният учун энг асосий хавф эканлигини ҳисобга олмай, «дунёни оқ ва қорага» ажратаётганлигидан ўзининг норози эканлигини билдирди. «Р. Рейган ҳукумати қилаётган кўп ишлар Ҳиндистон манфаатларига хилофдир, деди И. Ганди «Ньюсуик» журнали мухбири билан суҳбатда. Масалан, Вашингтон Покистонга энг янги хил қурол-яроғларни, жумладан «Ф-16» қирувчи-бомбардимончи самолётлар юборяпти, регионда қуролланиш пойгасини кучайтиряпти ва Ҳиндистонни ҳарбий мақсадлар учун кўп маблағ ва куч сарфлашга мажбур қиляпти» деб таъкидлади у.

«Линк» ҳафтаномасининг фикрича, И. Ганди шунингдек Исроилнинг Вашингтон ёрдамида Ливанга қарши бошлаган янги агрессияси муносабати билан Яқин Шарқдаги аҳвол масаласида қаттиқ позицияда туради.

Ҳиндистоннинг халқаро майдонда мустақил сиёсат олиб бораётганлиги, Вашингтоннинг Советларга қарши йўлидан боришдан қатъий воз кечганлиги Америка ҳукмрон доираларининг жиғига тегмоқда. Ҳиндистон матбуоти АҚШ капитали ҳукмронлик қилаётган реконструкция ва ривожланиш халқаро банки ва халқаро валюта фондининг Ҳиндистонга имтиёзли шартлар билан бериладиган кредит миқдорини кескин қисқартирганлигини Ҳиндистонни «жазолашга» уриниш деб баҳоламоқда. Ҳиндистон мана шу молиявий ташкилотларнинг янги шартларига мувофиқ қарзлари учун процент тариқасида шу молия йилида валюта запасларидан қарийб 100 миллион доллар сарфлашга мажбурдир. Пресс траст оф Индиа агентлиги шу муносабат билан реконструкциялаш ва ривожланиш халқаро банки Пекинга имтиёзли шартлар билан бериладиган қарз миқдорини кўпайтирганлигига эътиборни жалб этади. Пекининг ташқи сиёсатидаги Советларга қарши йўналиши Вашингтоннинг тутган йўлига тобора мос бўлиб тушмоқда.

В. БАЙДАШИН,
ТАСС мухбири.

Миср президентининг айтганлари

ҚОҲИРА, 27 июль. (ТАСС). Миср президенти Х. Муборак бу ерда Мисрдаги Июль революциясининг ўттиз йиллигига бағишланган тантанали мажлисда нутқ сўзлади.

Муборак Ливандаги воқеаларга тўхталиб, Исроил томонидан Ливан ва Фаластин халқларига қарши бошланган агрессияни қоралади ва бу агрессияни «Тинчлик руҳини бузиш ва уруш концепцияларига ҳамда зўравонлик мантиқига қайтиш» деб таърифлади. Аммо «афсусланишга арзийдиган бу ҳаракатлар», деб таъкидлади у, «Мисрнинг тинч жараённи давом эттириш ниятларини заифлаштирмайди». Муборак айтдики, Исроил қўшинлари ҳеч қандай шарт қўймай Ливан территориясидан дарҳол чиқиб кетишлари керак. Миср Ливанни бўлиб олиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қарши, шунингдек бу мамлакатда жамоалар ўртасидаги курашни қайтадан тиклаш ва бошқа ижтимоий-сиёсий кучлар ҳисобига муайян гуруҳнинг ҳукмронлигини уларга мажбуран қабул қилдириш йўлидаги уринишларга қарши чиқади. Миср ҳеч қандай камситишга йўл қўймай, бутун Ливан халқи билан иттифоқчи бўлиб майдонга чиқади. Танглиқни бартараф қилиш йўлидаги қадам сифатида Фаластин озодлик ташкилоти раҳбарлари ва жангчиларини ўз территориясига қабул қилишни сўраб, Мисрга мурожаат қилган эдилар, деди Муборак. Аммо Қоҳира бу ғояни рад этди ва бу масала Ливаннинг қонуний маъмурлари билан Фаластин раҳбарлари ўртасидагина муҳокама қилиниши лозим, деб таъкидлади.

Фаластин халқи, деб уқтириб ўтди Муборак, оккупацияни рад этиш ва унга қарши ҳар қандай қонуний воситалар билан кураш олиб бориш, халқаро қонунчилик доирасида ўзининг миллий ҳуқуқларини тиклашга интилиш ҳуқуқига эгадир. Мисрнинг фикрича, Исроил билан фаластинликларнинг ўзаро бир-бирини таниши шу мақсадга эришишнинг мақбул йўлидир. Шу билан бирга Исроил Фаластин халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини тан олиши, бунинг эвазига Фаластин озодлик ташкилоти Исроилнинг яшаш ҳуқуқларини эътироф этиши керак.

АХБОРОТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

БРИГАДА ПУДРАТИ ТУФАЙЛИ

Андижондаги 2-бройлер фабрикаси фойдаланиш учун қабул қилинди. Бригада пудрати кенг жорий этилганлиги туфайли қурилишни жадаллаштириш имконияти вужудга келди. Корхонада жўжаларни парвариш қилишнинг ҳамма жараёнлари бутунлай механизациялаштирилган. Фабриканинг дастлабки навбати йилига етти юз минг бройлер етиштиришга мўлжалланган.

БОҒЧА ИШГА ТУШДИ

Кегайли районидаги «Қизил аскар» совхозида очилган янги икки қаватли болалар боғчасида кичкинтойларнинг овозлари янгради. Бир юз қирқ нафар кичкинтой бу боғчанинг эгаси бўлди. Совхоз юмшоқ мебель, ўйинчоқлар, анжомлар ажратиб берди, мевали боғ барпо этди, болалар майдончасини жиҳозлаб, болаларни тарбиялаш учун харажатларнинг маълум қисмини ўз зиммасига олди. Қўрғонтепа районидаги Ҳамза номли совхозда ҳам типовой болалар боғчаси ишга тушди.

ЭКИНЗОРЛАР КЕНГАЙТИРИЛДИ

Паркентдаги «Бўстон» совхози ерлари кенгайтирилди. «Ташкентводстрой» трестининг мелиораторлари эллик гектарли далани хўжалик ихтиёрига топширдилар. Ирригаторлар жой рельефининг мураккаблигини назарда тутиб, оригинал суғориш системасини яратдилар. Бу система орқали сув Паркент магистрал каналига, трубасимон ариқлардан картошка майдонларига чиқарилади. Картошка йиғиштириб олинганидан сўнг бу ерда озуқабоп экинлар экилади. Йил охиригача мелиораторлар хўжалик деҳқонларига яна 150 гектар ҳайдаладиган ерни топширадилар.

ҚИЗИЛ КАРВОНЛАР

Навоий областининг деҳқонлари Навоий шаҳар аҳолисига сабзавот, ҳўл мева ва полиз экинларининг янги узилган ҳосили ортилган «Қизил карвон» юбордилар. Шаҳар бозорида ташкил этилган сабзавот ярмаркасида биринчи куннинг ўзидаёқ 15 тоннадан ортиқ картошка, помидор, пиёз, саримсоқ, сабзи, узум, олма, қовун, тарвуз сотилди. Область деҳқонлари бутун ёз давомида ҳар куни шаҳар аҳолисига ана шундай карвонларни юбориб туришга аҳд қилдилар.

БОҒУ БЎСТОН ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Фарғона область, Киров районидаги «Искра» колхозида қулоч ёйган боғу бўстон дастлабки дам олувчиларни қабул қилди. Деҳқонлар бу ерда ҳашар йўли билан ошхона, чойхона, спорт майдончалари, гулзорлар барпо этдилар.

Ҳозир областнинг барча 14 районида дам олиш зоналари, 20 га яқин колхоз шифохоналари ишлаб турибди. Яқинда эса Риштон районида курорт комплекси ўз эшикларини очади. Бу комплекс бир пайтнинг ўзида қишлоқдаги меҳнатчиларнинг юздан ортиқ оиласини қабул қила олади.

НАМАНГАН НЕЧА ЁШДА

Таниқли шоир ва давлат арбоби Бобир ўзининг машҳур «Бобирнома»сида ҳозирги Наманган ўрнидаги қишлоқ ҳақида гапирган эди. Бу қишлоқ XVI асрда вужудга келган. Бироқ яқинда чуқур котлован қазилган вақтда олимлар IX—X асрларга тааллуқли ғиштлар, сопол идишларнинг бўлакларини топдилар.

АЛОҚА ХИЗМАТИНИ ЯХШИЛАЙМИЗ

Ҳозирги вақтда алоқа халқ хўжалигининг муҳим соҳасига айланди. Эндиликда алоқани яхши йўлга қўймасдан туриб, ишлаб чиқаришни тез суръатлар билан ривожлантириб бўлмайди. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз алока хизматини ривожлантириш ва такомиллаштиришга, янги техникани жорий қилишга катта эътибор бермоқдалар. Бу мақсадларга кўплаб маблағ сарфланмоқда.

Областда алоқа тармоқларини кенгайтириш соҳасида анча ишлар қилинди. Фақат ўтган йилнинг ўзида янгидан 13 та алоқа бўлими ишга туширилганлиги бунинг ёрқин далилидир. Ҳозир областимизда 349 та алоқа бўлимини ўз ичига олган 14 та шаҳар ва район алоқа узеллари ҳамда битта почтамт меҳнаткашларга хизмат кўрсатмоқда. Областдаги почтальонлар 966 кишини ташкил этади. Улар ҳар куни 80 минг нусхага яқин газета ва журналларни. 95 мингта хат-хабарни. 9600 та пул переводлари ва пенсияларни эгаларига етказиб бермоқдалар. Почтальонлар меҳнатини енгиллаштириш ва хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида 451 та участкада почтани транспорт воситасида етказиб бериш йўлга қўйилди.

Янги-янги алоқа узеллари қурилди. Андижон, Қўрғонтепа шаҳарларида ҳашаматли алоқа уйлари, Хўжаобод, Марҳамат, Бўз районлари марказларида замонавий алоқа узеллари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Умуман олганда ўнинчи беш йилликда 7 та ана шундай бино қурилди. Ўтган йили Балиқчи, Пойтуғ алоқа узеллари, 27 та алока бўлими биноси ремонт қилинди.

Областда электр алоқаси анча ривожланди. Телефон станцияларининг ҳажми Андижон шаҳрида 1975 йилдагига нисбатан 1,7 ҳисса, область бўйича эса 2 ҳисса ошди. Шаҳар ва район марказларидаги шаҳарлараро автомат телефонлар сони кўпайди. Барча хўжаликлар ўзининг ички телефон алоқасига эга. Колхоз-совхозлардаги телефон станцияларининг деярли ҳаммаси республика Алоқа министрлиги балансига ўтказилди. Ҳозир қишлоқ жойларда 13550 номерга эга бўлган бир неча телефон станцияси ишлаб турибди.

Шаҳарлараро телефон алоқасини автоматлаштириш соҳасида ҳам катта ишлар қилинди. Андижон шаҳрида янги маркали шаҳарлараро автомат телефон станцияси монтаж қилиниб, фойдаланишга топширилди.

Телеграф алоқаси ишида ҳам бирмунча ижобий ўзгаришлар рўй берди. Андижон шаҳрида техниканинг сўнгги ютуқларига асосланган энг янги аппаратураларни ўрнатиш ҳисобига областдаги радиоузелларнинг қуввати анча ортди. Область бўйича радио нуқталари сони 175 минг 860 тага етказилди. Бу соҳада Бўз, Балиқчи ва Москва районлари айниқса яхши натижаларга эришдилар.

Андижон область партия, совет ташкилотлари, алоқа корхоналарининг коллективлари Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига алоқа хизмати кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Кейинги икки йил давомида 1489 ана шундай кишининг уйига телефон туширилиб берилди. Лекин Андижон шаҳрида техникавий имконият бўлмагани сабабли юзлаб инвалидларнинг илтимослари ҳали қондирилгани йўқ. Ана шуни ҳисобга олиб, Андижон шаҳрида 10 минг номерли телефон станцияси учун бино қуришга киришдик.

Алоқачиларимиз социалистик мусобақада актив қатнашмоқдалар. «Ишда самарадорлик ва сифат учун!», «Орамизда қолоқлар бўлмасин!» деган шиорлар социалистик мусобақада жанговар программага айланди. Шу нарса қувончлики, бошқармамиз коллективи 1981 йилда ва 1982 йилнинг биринчи кварталида Бутуниттифоқ алоқачилари мусобақасида ғолиб чиқиб, СССР Алоқа министрлиги ва тармоқ касаба союзи Марказий Комитетининг биринчи даражали пул мукофоти ва кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Ютуқлар билан бирга ишимизда камчиликлар ҳам бор. Шуни очиқ айтиш керакки, айрим алоқа корхоналарининг қониқарсиз ишлаётгани ҳақида шикоятлар тушмоқда. Газета-журналлар, хат-хабарлар, пенсия пулларини эгаларига вақтида етказиб бермаслик фактлари ҳали ҳам учраб туради.

Бошқарма маъмурияти, партия, касаба союз ташкилотлари ишдаги бу ва бошқа камчиликларни бартараф этиш тадбирларини ишлаб чиқди. Ҳозир бу тадбирларни изчиллик билан амалга оширяпмиз. СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун катта ишлар бошланиб кетди.

Ж. МАМАЖОНОВ,
Андижон область алоқа ишлаб чиқариш-техника бошқармасининг бошлиғи.

ДАЪВАТГА ЖАВОБАН

Фарғона шаҳар матбуот уйида ижодий союзлар вакилларининг йиғилиши бўлди. Ёзувчилар, шоирлар, журналистлар, рассомлар ва санъаткорлар иштирокида ўтган бу йиғилишда Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, «Муштум» журнали бош редактори Иброҳим Раҳим «КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари ва ижодкорлар олдида турган вазифалар» ҳақида доклад қилди.

Йиғилишда Фарғона давлат педагогика институтининг доценти М. Мадғозиев, республика Рассомлар союзи область бўлими правлениесининг раиси Г. Беззубов, «Ферганская правда» газетасининг редактори А. Алябьев, Ҳамза номидаги Қўқон музикали драма театрининг директори О. Салимов, ёзувчи Й. Сулаймон, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи область бўлимининг масъул секретари М. Мирзаева ва бошқалар ўз фикр-мулоҳазалари билан сўзга чиқдилар.

Шунингдек, йиғилишда область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири ўртоқ Д. Эргашев нутқ сўзлаб, ижодкорлар олдида турган бир қатор долзарб масалалар хусусида гапирди.

Ижодий союзлар вакиллари келгуси режалар ҳақида маслаҳатлашиб олдилар.

Б. МАҲМУДОВ.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

МУЗИКА МАДАНИЯТИ

Музика маданияти равнақ топмоқда, табиийки бу шу ҳақдаги илмнинг ҳам тез суръатларда ривожланишини тақозо этади. Музика камолотининг ҳар бир босқичи, катта ёки кичик довони ўзига хос муаммоларни туғдиради. Буларни ҳал этишда илму фан асосий омил тариқасида хизмат қилади. Шу боис музика маданиятига доир тадқиқотларнинг, илмий асарларнинг юзага келиши барчани қувонтиради. «Ўзбекистон ССР музика маданияти»[1] тўпламидаги асарлар билан танишар эканмиз, республикамиз музикашунослари музика маданияти соҳасида янги қўриқлар очганига гувоҳ бўлдик. Тўпламда ўн икки мақола жамланган бўлиб, булар республикамиз музика тараққиётининг асосий йўналишларига бағишланган. Шуниси диққатга сазоворки, бу мақолаларда опера, симфоник музика, музикали драма, хор асарлари, қўшиқчилик ва умуман, музика маданиятининг турли соҳаларидаги энг долзарб масалалар кўтарилган. Қўлга киритилган ютуқлар ва буни таъминлаган омиллар, айрим нуқсонлар кўрсатиб берилган. Тўпламдан республикамизнинг кўзга кўринган олимлари, санъатшунослик докторлари Ф. М. Кароматов, Т. С. Визголар қатори истеъдодли ёш музикашунослар Т. Ғофурбеков, З. Каримова, Ч. Носироваларнинг асарлари ҳам ўрин олганки, бу қувончли ҳолдир.

Музика маданияти ривожида музика меросининг аҳамияти катта. Замонавий музиканинг барча турлари: операю балет, қўшиқчилигу симфоник музика ўз солномасини меросга таянган ҳолда бошлайди, доим ундан озиқ олади. Тўплам музика меросига бағишланган мақола билан очилиши ҳам бежиз эмас. Таниқли олим Ф. Кароматов қаламига мансуб «Ўзбек халқининг музика мероси» мақоласи асосан мероснинг уч йўналишини: унинг шакл ва турлари, локал (маҳаллий) услублари ва замонамизнинг йирик бастакорларининг ижодини ёритишга қаратилган.

Музикали драма ўзбек совет музикасининг тўнғич фарзандларидан биридир. Шу билан бирга, бугунги кунда ҳам жуда муҳим ва долзарб масала ҳисобланган анъана ва замонавийликнинг табиий уйғунлашуви дастлаб айнан шу — музикали драмада амалга оширилган. Музикали драма соҳасидаги дастлабки ютуқлар 30—40-йилларда қўлга киритилган. Ҳозирги пайтда музикали драма севимли жанрлардан бирига айланди. Музикали драма соҳасида узоқ йиллар давомида изланишлар олиб бораётган А. Жабборов ўз мақоласида бу жанрнинг етакчи масалалари ва бугунги кун тақозоси туфайли юзага келаётган муаммоларни муҳокама қилади.

— Опера музиканинг етакчи жанри, опера музика ва драмани юксак даражада мужассамлаштирувчи асар. Таниқли олима Т. Визго «Ўзбек операси» мақоласида илк опера — М. Ашрафий ва С. Василенконинг «Бўрон»идан то яқинда саҳналаштирилган «Тўқнашув» («Дуэль») асаригача атрофлича муҳокама қилади.

Ўзбек операси 40 йилдан зиёд тарихга эга, бу давр ичида анча-мунча ютуқлар қўлга киритилди. Композиторларимизнинг айрим асарлари Бутуниттифоқ саҳнасига чиқди. С. Юдаковнинг «Майсаранинг иши» ҳажвий операси эса Франция, Польша саҳналарида қўйилди. Бироқ опера жанри борасида ҳали ечилмаган муаммолар ҳам оз эмас. Шу маънода ҳатто кенг жамоатчиликка манзур бўлган, юқори баҳоланган асарни ҳам чуқур, атрофлича таҳлил қилиш, унинг ютуқ-камчиликларига жиддий эътибор бериш опера жанри борасидаги бундан буёнги муваффақиятларнинг гаровидир. Т. Визго мулоҳазаларини айнан шу тарзда баён этади. «Ўзбек операси» мақоласи тўпламдаги салмоқли мақолалардан биридир.

Республикада хор музикаси соҳасида эришилган ютуқлар, аввалю М. Бурхонов, И. Акбаров, С. Бобоев, Б. Умиджонов асарларида намоён бўлади. Ўзбекистон Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ҳамда филармония қошидаги хор коллективлари республикамизда хор санъати ривожланишининг икки асосий йўналишини белгилаб беради. Айниқса, Ўзбекистон ССР халқ артисти Б. Умиджонов раҳбарлик қилаётган радио хорининг фаолияти диққатга сазовордир. Шунинг учун ҳам хор санъатига бағишланган Ч. Носирова мақоласида айнан шу коллектив фаолияти, ёзилган асарлар атрофлича ўрганилади.

Анъана ва замонавийлик уйғунлашуви ғояларининг амалда камол топишида симфоник музиканинг ҳам аҳамияти катта. Бу соҳада, айниқса, ўрта авлод композиторлари С. Жалил, Т. Қурбонов, М. Тожиев, М. Маҳмудов ва бошқалар самарали меҳнат қилмоқда, ўз навбатида ижодий ютуқларни қўлга киритмоқда.

«Ўзбек симфоник музикаси тараққиётидаги характерли тенденциялар» мақоласида музикашунос А. Яновская симфоник музиканинг турли жанрларининг шаклланиши ва ривожланиши жараёнини, меросдан озиқ оладиган омилларини, ютуқ ҳамда камчиликларини илмий ҳам амалий нуқтаи назардан кўриб чиққан.

Камер жанрлари, айниқса, қўшиқчиликда ҳозиржавоблик, мавсумий руҳ талаб қилинади. Т. Ғофурбековнинг «Ўзбек чолғу-камер музикасининг миллий халқ илдизлари ҳақида», З. Каримованинг «Ўзбек романси» мақолаларида шу ҳақда фикр юритилади.

Тўпламдаги мақолалар билан танишар эканмиз, музикашуносларимиз ютуқлари катта эканлигига амин бўламиз. Дарҳақиқат, музикашуносларимиз амалга ошираётган ишлар совет музика илмига салмоқли ҳисса бўлиб қўшилаётгани кўп қайд қилинмоқда. Сўнгги пайтларда Ўзбекистон шарқ музикасини ўрганишда Иттифоқимиздаги йирик марказлардан бирига айланди. Шарқ халқлари музика тараққиёти масалаларига бағишланган турли Халқаро ва Бутуниттифоқ анжуманлари республикамизда ўтказилиши қувончли, албатта. Т. Соломонова мақоласида бу улуғвор ишлар, унинг самаралари ҳақида ёзади. Олима таъкидлагандек, ўзбек совет музикаси довруғи йил сайин ошмоқда. Композиторларимиз янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритишмоқда. Табиийки, бунда музикашуносларимизнинг хизмати катта. Республикамиз музикашуносларининг яна бир салмоқли иши — «Ўзбекистон ССР музика маданияти» тўплами музика маданиятимиз ютуқлари ҳақида Иттифоқ китобхонларида бой тасаввур уйғотади. Тўплам шу маънода беҳиҳоя қимматлидир.

Отаназар МАТЁҚУБОВ,
Санъатшунослик кандидати, доцент, Тошкент Давлат консерваторияси Шарқ музикаси кафедрасининг мудири.

1. «Музыкальная культура Узбекской ССР». Сборник статей. Москва, Издательство «Музыка», 1981 г.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ И. П. ПАВЛОВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
1982—83 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

35 ёшгача бўлган, ўрта маълумотли ва кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар институтнинг педиатрия (болалар врачи) ва даволаш факультетларига қабул қилинадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ректор номига ариза, ўрта маълумот ҳақида ҳужжат (асли), иш ёки ўқиш жойидан институтга кириш учун характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, маълумот ёки муассаса томонидан тасдиқланган бўлиши керак (ишловчилар учун), медицина справкаси (286-форма), 4 та фотосурат (3х4 см. ҳажмда).

Ўқишга кирувчилар паспорт, ҳарбий билет ёки қайд этилганлик ҳақида гувоҳномани шахсан кўрсатадилар.

Аризалар 1 августгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари — 1 августдан 20 августгача, студентликка қабул қилиш — 21 августдан 25 августгача.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: биология, химия, физика (оғзаки), ўзбек ёки рус тили ва адабиёти (ёзма).

Олтин медаллилар ҳамда ўрта махсус билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар физикадан кириш имтиҳони топширадилар.

Медицина билим юртини битирганлар уч йиллик меҳнат стажига эга бўлганлари тақдирда институтга қабул қилинадилар. Ўрта медицина билим юртини имтиёзли диплом билан битирган ва олий ўқув юртига ўқишга кирувчилар рўйхатига қўшилганлардан, шунингдек ушбу билим юртини битирган, битирувчиларнинг 10 проценти ҳисобидан педагогика Совети тавсияси билан олий ўқув юртига ўқишга юборилганлардан уч йиллик меҳнат стажи талаб қилинмайди.

Институтда ўқиш муддати — 6 йил, бир йиллик интернатура ҳам ўтилади (дипломдан сўнгги ихтисослик).

Адрес: 703000, Самарқанд шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 35-уй.

СССР Темир йўллар министрлигининг
ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ТЕХНИКУМИ
1982—83 ўқув йилига
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

тепловоз хўжалиги; ҳаракатдаги салқин состав ва совитиш хўжалиги; симли алоқа (темир йўл телеграф-телефон алоқаси; телеграф телефон, радио бўйича ихтисослашув) **— фақат 10-синфни битирганлар учун; темир йўлларнинг электр тортиш хўжалиги; темир йўл транспортининг электр таъминоти ва энергетика хўжалиги.**

Аризалар 1 августгача (10-синфни битирганлардан 14 августга қадар) ўрта мактабни ёки тўлиқсиз ўрта мактабни тугатганлиги ҳақида ҳужжати бўлган, 30 дан ошмаган кишилардан қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 1 августдан 20 августгача.

Ўқувчилар бепул формали кийим-кечак билан таъминланадилар, темир йўл ходимларининг айрим имтиёзларидан фойдаланадилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Техникумнинг сиртқи бўлими ҳам бор.

Адрес: 700167, Тошкент шаҳри, 2-Сариқўл кўчаси, 3-уй.

«Главташкентстрой»
«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ»
трестининг
2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ
минорали кран машинистларини тайёрлайдиган
КУРСГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

18 ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда рус тилида олиб борилади.

Стипендия — 75 сўм.

Ўқиш муддати — 4,5 ой.

Ёлғизлар Тошкент шаҳрига прописка қилинадилар. Ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ғарби-Жанубий саноат зонаси, С. Раҳимов станцияси, (29, 103, 122 автобусларнинг «7-автопарк» бекати).

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги
БЕКОБОД ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—83 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти бошланғич синфларга рус тилидан дарс бериш ҳуқуқига эга бўлган бошланғич синф ўқитувчилари, бош пионервожатийлар, куни узайтирилган группаларнинг тарбиячиларини ҳамда умумтаълим мактабларининг 4—8 синфларига меҳнат ва чизмачиликдан дарс берадиган ўқитувчилар тайёрлайди.

Ўқиш муддати 8 синф ҳажмида маълумотлиларга — 4 йил, 10 синф ҳажмида маълумотлиларга — 2—3 йил.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Кирувчилар директор номига ёзилган ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: маълумоти тўғрисида (асл нусхаси), медицина справкаси (286-форма), 4 та фотосурат (3х4 см. ҳажмда).

Кириш имтиҳонлари: 8 синф ҳажмида маълумотлиларга — она тили (диктант), математика (оғзаки); 10 синф ҳажмида маълумотлиларга она тили (иншо), математика (оғзаки).

Бошланғич синф ўқитувчиси бўлиш учун ўқишга кирувчилардан кириш имтиҳонлари бошлангунга қадар музика тинглаш қобилиятлари текшириб кўрилади.

Ҳужжатлар 8 синф ҳажмида маълумотлилардан — 31 июлгача; 10 синф ҳажмида маълумотлилардан — 14 августгача қабул қилинади.

Адрес: Бекобод райони, Зафар посёлкаси, Т. Шевченко кўчаси.

Корхоналар ва ташкилотларининг раҳбарлари
ДИҚҚАТИГА!
1—31 АВГУСТ КУНЛАРИ
«СОЮЗПЕЧАТЬ»
КОРХОНАЛАРИДА
1983 йил учун
идоралардан газета ва журналларга
ЭЪБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Идоралардан обуна қабул қилиш ҳажми ҳар бир ташкилотда 1982 йил тиражи даражасида сақлаб қолинади.

КПСС Марказий Комитети нашриётининг нашри «ПЛАКАТ» ва «АРГУМЕНТЛАР ВА ФАКТЛАР» бюллетенига идораларга обуна учун ажратилган суммадан ортиқча пулга обунани расмийлаштиришга рухсат берилади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

СССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент олий мактаби коллективи сиёсий иқтисод кафедрасининг доценти Г. Н. Манноновга онаси
Жамила
МАННОНОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи бирлашма геология бўлимининг бошлиғи М. Р. Нурматовга онаси
Тожихон
НУРМАТОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Прокуратураси коллективи Тошкент область прокурорининг биринчи ўринбосари Ф. Қ. Фозиловга онаси
Шарофат
ФОЗИЛОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қўлёзмалар институти маъмурияти, партия ташкилоти ва касаба союз комитети институт кичик илмий ходими Д. Расуловага онаси
Фароғат
РАСУЛОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

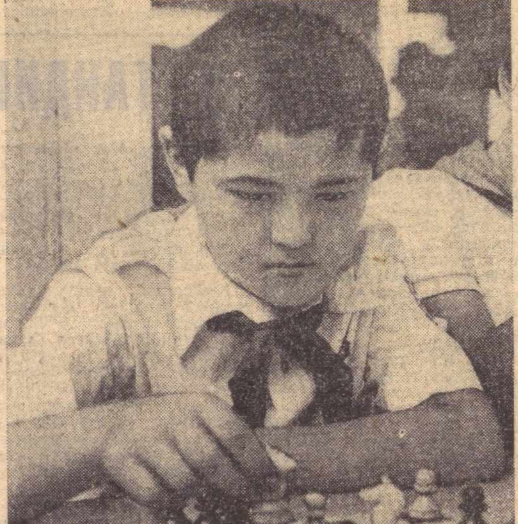

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Янгийўлдаги «Пишчевик» пионер лагерида спорт байрами ўтказилди. Ёшлар сузиш, енгил атлетика, волейбол, футбол, теннис ва шахмат-шашка бўйича ўзаро баҳслашдилар. Пионер лагерида спорт ва жисмоний тарбия билан шуғулланиш учун барча имкониятлар яратилган. Суратда: шахматчилар баҳсининг ғолиби Рустам Мансуров.
Ф. Қурбонбоев фотоси (ЎзТАГ).

ЁШЛАР ЎЙИНЛАРИ:

ПОЛВОНЛАР МАҲОРАТИ

Оғир атлетикачиларимиз Минск шаҳрида ўтказилган баҳсларда мутахассисларни қувонтирдилар. Полвонларимиз иккитадан олтин ва кумуш, бир бронза медалини қўлга киритишди. Фарғоналик В. Богуцкий (52 кг) икки курашда 240 килограммли натижа билан чемпионликка эришди. Унинг ҳамшаҳри А. Семёнов (75 кг) икки курашда 345 килограммли натижа билан ғолиблик супасига кўтарилди. Спортчиларимиздан Н. Муҳаммадёров икки курашда 367,5, И. Исоқов 217,5 килограммли натижа билан кумуш медаль олишди. Вазни 100 килограммдан ортиқ бўлган А. Шмигов 380 килограммли натижа кўрсатиб, бронза медалини қўлга киритди.

Республикамиз терма командаси умумҳисобда фахрли иккинчи ўринни эгаллади. Бу, Ўзбекистонда умидли оғир атлетикачилар камол топаётганлигидан далолатдир.

ФУТБОЛ:

ДАВРА ЯКУНИДА

Баъзи кечиктирилган учрашувларни ҳисобга олмаганда, эртага бўладиган «Динамо» (К) — «Зенит» ўйини билан олий лига командаларининг дастлабки давра баҳсларига якун ясалади. Давранинг якунловчи тур учрашувлари эса пешқадамлар мавқеини янада мустаҳкамлашга имкон берди. Чунончи, Минск динамочилари «Пахтакор» футболчилари меҳмони бўлиб, жами ғалабаларини ўн биттага етказиб олишди. Улар ҳозир 26 очко билан ягона пешқадам бўлиб турибди. Иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллаб турган «Арарат», «Металлист» командалари ҳам очколар ҳисобини бойитдилар. Тўртинчи ўриндаги «Пахтакор» эса ўз ўрнини киевлик динамочиларга бўшатиб, даврани олтинчи ўринни эгаллаш билан якунлади. Ҳозир «Пахтакор» ҳисобида олтитадан ғалаба ва дуранг, беш мағлубият бўлиб, тўплар нисбати 18—17, очколари 18 тадир.

Учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Спартак» — «Динамо» (К) — 1:2, «Пахтакор» — «Динамо» (Мн) — 0:3, «Қайрат» — «Зенит» — 2:3, «Днепр» — «Кубань» — 1:0, «Металлист» — «Шахтёр» — 2:0, «Нефтчи» — ЦСКА — 2:2, «Торпедо» (К) — «Торпедо» (М) — 2:1, «Динамо» (Тб) — «Арарат» — 1:1.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Қувноқ стартлар. 10.25 — Олам кинокамера кўзгусида. 11.55 — Ишлаб чиқариш гимнастикаси. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши. 16.20 — Болалар учун фильм. 17.45 — Шахмат мактаби. 18.15 — Ёшлар адреслари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.20 — Олам кинокамера кўзгусида. 21.30 — Время. 22.05 — Сиз бунга қодирсиз. 23.05 — Концерт. 23.55 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.05 — Испан тили. 11.35 — Фильм-концерт. 11.55 — Болалар учун фильм. 13.00 — Горнчилар, қаердасиз! 13.45 — Сиз яратган боғ. 14.15 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 14.55 — Жиноят. Бадиий фильм. 1-серия. 16.00 — М. Горький. Мешчанлар. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Фильм-концерт. 19.30 — Уфқ. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.00 — Енгил атлетика. СССР чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Пароходлар эса наъра тортиб жўнаб кетади. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Мультфильм. 11.40 — Фарзандим — жигарбандим. Спектакль. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Ҳаёт каби тиниқ. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телефильм. 20.15 — Нознеъмат бунёдкори. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Уларни фақат афтидан танир эдилар. Бадиий фильм. 00.05 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Кинопрограмма. 19.10 — Реклама. 19.30 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.25 — О, муҳаббат. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Олтин водий қўшиқлари. 9.30 — «Ялла» ансамбли ижро этади. 12.10 — Гулла, яшна, қўриқ ўлка! 13.00 — Малши. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Чанг тароналари. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Биз қишлоқда яшаймиз. 21.20 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30 — Қўшиқ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02132. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 174. 7